

INFORMAČNÍ
SERVIS

SMO

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
29. ROČNÍK
ČÍSLO 11/2021

<http://www.smocr.cz>

**Úskalí novelizace
zákona o místních
poplatcích**

**Sbírka právních
předpisů ÚSC –
nová povinnost
pro obce**

**Ochrana
oznamovatelů –
další nové povinnosti**

**XVIII. sněm Svazu
určil priority
své činnosti
na období 2021+**

Výhodné nákupy pro města a obce

Stabilní a silný partner ve světě e-commerce

- Registrace zdarma a bez podmínek
- Osobní obchodník, který se o vás postará
- Platba na fakturu se splatností
- Speciální ceník hned po přihlášení
- Dedikovaný tým pro veřejné zakázky
- Možnost AlzaBoxu ve vaší obci

Více na **alza.cz/pro-stat**

Pro registraci nás kontaktujte na e-mailové adrese **org@alza.cz** nebo volejte **+420778746889**.

Vážení,

děkuji všem, kteří jste přijeli na náš říjnový Sněm. Děkuji i Vám, kteří jste přijet nemohli, ale vědomi si tohoto důležitého setkání jste udělili plnou moc některému z Vašich kolegů. Sněm byl nakonec usnášeníschopný a přijal všechna připravená usnesení, včetně priorit.

Zahájení Sněmu se zúčastnili členové končící vlády ČR a nově zvolení poslanci. Mnozí z nich jsou našimi dlouholetými členy. Jsou to starostové a starostky našich členských obcí. Gratuluji jim ke zvolení a přeji mnoho úspěchů při výkonu jejich poslaneckého mandátu. Jsem přesvědčená, že budou mít velkou empatii pro potřeby měst a obcí a že naše spolupráce s nimi bude velmi přínosná.

v oblasti výkaznictví odpadů, vymáhání dluhů, přestupkové agendy, sociální agendy atd.).

Na Sněmu jsme účastníky seznámili i s realizací svazových projektů. Jedním z nich je i Efektivní správa obcí formou vzdělávání úředníků a zastupitelů. V této finančně velmi napnuté době může každá obec, která se do tohoto projektu s námi zapojí, uspořít alespoň peníze na vzdělávání svých úředníků. To, že se jedná o pěkné peníze, Vám potvrdí každý tajemník. Aby byl projekt úspěšný, je potřeba, aby každý zapojený úředník byl proškolen minimálně 40 hodinami. Nabídka kurzů je velmi široká, od čistě odborných témat, přes posílení dovedností s využíváním základních počítačových programů word a excel, až po komunikační dovednosti. Účastníci Sněmu mohli využít přítomnosti kolegů z kanceláře na stánku ESO na místě. Vy ostatní můžete kontaktovat realizační tým projektu v kanceláři Svazu.

Sněm měl i svůj společenský večer, jehož součástí bylo i ocenění významných osobností veřejné správy. Ráda bych ještě jednou všem oceněným pogratalovala za jejich dlouhodobou mravenčí práci ve prospěch měst a obcí. A kdo byl oceněn? To se dozvíte v naší fotogalerii.

Dva náročné roky s covidem a s ním spojenými problémy i pro řízení obcí máme za sebou. Neméně náročný rok máme před sebou. Covid z naší společnosti hned tak nezmizí a musíme se s ním naučit žít. Musíme se také naučit žít a pracovat v době, kterou provází neustálá změna ve všech směrech. Od různých hygienických opatření, přes zásahy do financí obcí, zdražování stavebních prací a nyní ještě turbulentní vývoj cen energií. Jedná se také o poslední rok tohoto volebního období před dalšími komunálními volbami.

Za kancelář Svazu mohu slíbit, že budeme i nadále připomínkovat vnitrostátní legislativu, návrhy dotačních titulů, ale i legislativu EU tak, aby byla co nejvíce prospěšná pro obce.

Klidný konec roku přeje

Radka Vladyková
výkonná ředitelka Svazu

Letošní Sněm se konal oproti zvyklostem až na podzim. Kdybychom zachovali jarní termín, museli bychom se setkat v on-line prostředí a to by nebylo ono. Osobní setkání bylo po více než dvou letech a po období, kdy jsme se mohli setkávat pouze virtuálně, velmi příjemné. Sněm byl i velmi pracovní. Přijali jsme zásadní usnesení týkající se našich priorit, které budeme předávat nově vznikající vládě. O prioritách se dočtete dále v tomto vydání. Dalším důležitým bodem bylo zřízení Výboru pro dobrovolné svazky obcí. Členem tohoto výboru může být zástupce svazku, jehož členská základna je také z minimálně 50% tvořena členy Svazu. Budeme pokračovat v nastavené spolupráci, která vznikla při realizaci projektu Meziobecní spolupráce a Centra společných služeb.

Jedním z cílů, které je nutné ještě zrealizovat, je změna zákona o obcích, která bude obsahovat právní úpravu specifického druhu dobrovolných svazků obcí – společenství obcí. Společenství obcí bude moci vykonávat jak samostatnou, tak i přenesenou působnost státní správy, tím se odliší od standardního typu dobrovolných svazků. Činnosti v oblasti samostatné i přenesené působnosti budou pouze dobrovolné a budou vymezeny stanovami a zájmem obcí daného svazku. Hlavně pro starosty malých obcí tak vznikne možnost odběru některých povinností, které vykonávají třeba jednou za celé volební období. Tato společenství také budou moci být následně propisována do speciálních zákonů jako nositelé některých povinností obcí vůči státu (například

Krátké zprávy	4
XVIII. SNĚM SVAZU	6
Priority Svazu měst a obcí ČR na období 2021+	18
Podpořme společně lesní hospodářství z prostředků SZP	22
Sbírka právních předpisů ÚSC a některých správních úřadů – nová povinnost pro obce od ledna 2022	23
Ochrana oznamovatelů – nové povinnosti	23
„Třikrát a dost“ – co nám novela zákona o hmotné nouzi přinese?	24
Úskalí novelizace zákona o místních poplatcích – jak správně nastavit odpadové vyhlášky?	25
A zase ty odpady! Nové povinnosti obcí, jakožto původců odpadů, v centru zájmu	27
Příprava Národního plánu obnovy se posouvá	32
Projekty	33
Právní poradna	34
Legislativa	35
Starosti starostů:	
Jako starosta si přeji, aby byl klid a mír, zvláště na Nový rok	38
Když se musí zopakovat celý ceremoniál	39
Z jednání orgánů Svazu	40
Soutěže	42

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBČÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.

Vydává SMO ČR.

Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4, tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spíválek.

Uzávěrka tohoto čísla 3. 11. 2021.

MK ČR E 14584

Foto na titulní straně z archivu statutárního města Hradec Králové, foto na zadní straně Josef Zoser, bývalý senátor a starosta Jiřetína pod Jedlovou

Ins

Rozšiřování mýta na dalších úsecích silnic I. třídy

24. září 2021, Praha

Ministerstvo dopravy seznámilo kancelář Svazu s návrhy rozšíření mýtného systému na dalších pěti úsecích silnic I. třídy. Svaz ministerstvo varoval už v roce 2019 před zavedením mýtného na prvních úsecích silnic I. tříd, a to především před vznikem objízdných tras po silnicích nižších tříd a zvýšení už tak problematické tranzitní dopravy v obcích. Ze zkušenosti starostů víme, že se v řadě obcí situace zhoršuje. Je zapotřebí jednat

o legislativních změnách umožňujících omezení tranzitní dopravy v obcích. Ohledně mýtného už ale zřejmě není cesty zpět a je nyní naopak potřeba systém průběžně rozšiřovat tak, aby se eliminovaly objízdné trasy a provoz se jen nepřeléval z jedné komunikace na druhou. Další debaty se zástupci Ministerstva dopravy se ale musí odvíjet směrem k novým legislativním nástrojům pro eliminaci tranzitní dopravy v obcích. Zástupci Svazu jsou členy nové pracovní skupiny věnující se tomuto tématu, ta by měla znovu jednat v listopadu.

Transformační konference ukázala, jak rozvíjet české regiony

30. září 2021, Karviná

Za účasti náměstků Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva pro životní prostředí se v Karviné uskutečnila Transformační konference, jejímž cílem bylo představit nové i stávající zdroje, které by měly Moravskoslezskému kraji umožnit transformaci z tzv. uhelného

regionu. Zástupci výše uvedených resortů společně s dalšími zástupci Ministerstva školství a Ministerstva práce a sociálních věcí diskutovali se zástupci měst, obcí, ale také soukromého sektoru nad budoucností kraje, který si v současné době klade za cíl pro další roky zabránit nejen odlivu obyvatel, ale také změnu své image. Ta je dlouhodobě založena na zhoršené kvalitě životního prostředí a dalších negativních jevech. Zatímco v minulém programovém období se Moravskoslezskému kraji podařilo vyčerpat 70 miliard korun, i díky novému Fondu pro spravedlivou transformaci by nyní mohl tento region získat až 100 miliard korun, ze kterých budou benefitovat také občané. Pro obce a města z území kraje je to velmi pozitivní zpráva, protože kromě tohoto fondu budou moci čerpat zdroje také z Národního plánu obnovy, případně již dříve známých operačních programů a také Modernizačního fondu.

Chybějící stomatologové v obcích jsou velký problém

5. říjen 2021, on-line

Svaz ve spolupráci s Českou stomatologickou komorou uspořádal kulatý stůl zaměřený na velmi aktuální téma, kterým se města a obce zabývají, a to dostupnost stomatologické péče na jejich území. Na řešení problematiky nejen chybějících stomatologů, ale i dalších lékařů různých odborností, opakovaně apeluje řada měst a obcí. Do diskuse, které se zúčastnil mimo dalších rovněž ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, prezident České stomatologické komory

Roman Šmucler, náměstek ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny pro zdravotní péči David Šmehlík či zakladatel a vedoucí lékař dentální kliniky Jan Stuchlík, se mohli účastníci kulatého stolu přihlašovat on-line a vznášet své podněty i dotazy.

Ač z úst pana prezidenta Šmuclera zaznělo, že v České republice máme řadu nových mladých stomatologů, byla mezi zástupci obcí a měst shoda na tom, že na venkově však stále chybí. Rovněž Jan Stuchlík během svého příspěvku zmínil řadu úskalí, se kterými se v oblasti stomatologické péče setkáváme. Jedním z nich je například vzdělávání, kdy absolventi po dokončení pětiletého studia potřebují nejprve nabýt potřebnou praxi od zkušenějších stomatologů, kterou získávají především ve velkých městech. Jako problém vnímá i skutečnost, že u stomatologů v České republice neexistuje povinná atestace. Rovněž postrádáme standardy kvality stomatologické péče, a tím pádem chybí motivace stomatologů vykonávat svou práci opravdu kvalitně. V neposlední řadě upozornil ještě na obrovskou byrokratickou zátěž při provozu zubních ordinací a chybějící personál zdravotních sester.

Svůj úhel pohledu během kulatého stolu dále přednesl starosta Police nad Metují Jiří Beran, který přiblížil situaci s nedostatkem stomatologů na Broumovsku. Shodný problém je s pediatrií, kterých je v regionu rovněž velmi málo a kteří jsou zejména pro rodiny s dětmi prioritou pro život na venkově. Dalším úskalím je mnoho lékařů v důchodovém věku.

Výkonná ředitelka Svazu v závěru diskuse potvrdila, že dostupnost lékařské péče v obcích bude pro Svaz nadále prioritní téma a přislíbila svolání dalšího návazného kulatého stolu na toto téma na jaře příštího roku. Roman Šmucler zase vyjádřil potěšení, že se s ním v rámci této debaty řada starostů propojila a ozřejmila mu jejich pohled praxe, na základě čehož budou moci situaci dále řešit.

Pro ty, kteří nemohli kulatý stůl sledovat v přímém přenosu, je na webových stránkách Svazu k dispozici záznam.

Rovnoměrný rozvoj území je nutností, shodli se zástupci Svazu v regionálních stálých konferencích

6. říjen 2021, Praha

Setkání zástupců Svazu v regionálních stálých konferencích (RSK) všech krajů se v říjnu letošního roku konalo vůbec poprvé. Úče-

lem setkání bylo především navázat těsnější kontakt mezi kanceláří Svazu a zástupci v RSK a zlepšit vzájemnou komunikaci a informovanost. Účastníci setkání tuto snahu rovněž ocenili. Jednotliví zástupci Svazu v RSK informovali o aktuální situaci ve svých regionech a o jednáních RSK. Z informací vyplynulo, že řada jednání RSK probíhá spíše formalizovaně, bez větší možnosti zasáhnout do již připravených materiálů či usnesení. Klíčové bude do budoucna především nastavení pravomocí a zodpovědnosti RSK. Pro RSK Karlovarského, Ústeckého a Moravskoslezského kraje byl velmi důležitý proces výběru strategických projektů v rámci Fondu pro spravedlivou transformaci. Přítomní se dále shodli na nutnosti rovnoměrného rozvoje území tak, aby žádné části krajů nebyly opomenuty a nedocházelo k jejich zaošťování. Obecně jsou regionální stálé konference považovány za dobrý zdroj informací. Zástupci Svazu v RSK uvítali možnost několikrát ročně se v pravidelných intervalech tímto způsobem setkat, vyměnit si informace a podílet se například na procesu připomínkování. Kancelář Svazu poskytne organizační a koordinační podporu a zapojí zájemce dle jejich aktuálních možností. Prozatím nebude vznikat formální platforma, zástupci v RSK se budou setkávat na neformální pracovní úrovni a jednání budou většinou probíhat online.

Základní umělecké školy si také zaslouží podporu z dotačních programů

7. říjen 2021, Praha

Asociace základních uměleckých škol se obrátila na Svaz s žádostí o podporu při vyjednávání potenciální dotační podpory z Národního plánu obnovy a IROP v novém programovém období. Svaz probral se zástupci asociace současné možnosti. Z jednání však vzešlo několik otázek, se kterými se Svaz ob-

rátil na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo kultury. Základní umělecké školství totiž bohužel často balancuje na tenké hranici mezi základním a zájmovým vzděláváním, přičemž parametry podpory těchto oblastí se liší. Stejně tak je zapotřebí vnímat ZUŠ, které tvoří v České republice světově ojedinělou síť, jako důležitá kulturní a kreativní centra, jejichž podporu připravuje Ministerstvo kultury v rámci Národního plánu obnovy. Další jednání budou následovat. Doufáme, že se podaří zajistit základním uměleckým školám co nejširší možnosti podpory.

Zástupci územních partnerů debatovali s Ministerstvem kultury České republiky

12. říjen 2021, Praha + online

Zástupci neformální platformy pro územní partnery, kam kromě Svazu spadají také zástupci Asociace krajů, Sdružení místních samospráv, Spolku pro obnovu venkova, České biskupské konference a Národní sítě Místních akčních skupin se v online prostředí sešli se zástupci Ministerstva kultury a za přítomnosti náměstků a ministra Zaorálka diskutovali nad podobou komponenty 4.5 Rozvoj kulturního a kreativního sektoru v rámci Národního plánu obnovy. Všem účastníkům diskuse byly v úvodu představeny současné vize ze strany Ministerstva kultury a následovala diskuse. Účastníci jednání podpořili ministerstvo v apelu na zahrnutí dostatečných finančních zdrojů do návrhu státního rozpočtu pro rok 2022 a tím realizaci Národního plánu obnovy jakožto celku, bez ohledu na rozdělení finančních zdrojů mezi evropské a státní. Přítomní rovněž nabídli ministerstvu součinnost v rámci možností týkající se personálního zajištění realizace zmíněné komponenty. Ministerstvo kultury dlouhodobě varuje, že současné personální zajištění v rámci úřadu není pro realizaci Národní-

ho plánu obnovy dostatečné. Z tohoto důvodu zástupci aglomerací a metropolí a rovněž zástupci Asociace krajů nabídli resortu další diskusi nad případnou větší spoluprací. Svaz jakožto zástupce samospráv se tohoto jednání bude účastnit.

Na rozvoji venkova má Svaz společný zájem s Agrární komorou

22. říjen 2021, Hradec Králové

Předseda Svazu František Lukl podepsal s prezidentem Agrární komory ČR Janem Doležalem memorandum vyjadřující společný zájem na rozvoji venkova se zachováním jeho tradic a zděděného přírodního a kulturního bohatství. Obě organizace vidí řadu témat, ve kterých jim bude společný a koordinovaný postup ku prospěchu. Patří k nim jak téma pozemkových úprav od jejich akceptace až po realizaci a správu společných zařízení, tak např. širší kontext ochrany krajiny a životního prostředí. S tím se pojí také nutnost lepší komunikace mezi zemědělci a občany. Společný postup bude také přínosný v oblasti oběhového hospodářství, kde je třeba napnout síly pro jednodušší využívaní rostlinného bioodpadu obcí zemědělců. Podpisem memoranda stvrzují obě strany vůli k navázání společné komunikace ve prospěch českého i moravského venkova.

INFORM CONSULT AQUA s.r.o.

Úprava podzemní i povrchové vody s ekologickou prioritou ochrany životního prostředí

- Dusičnany
- Změkčení
- Eliminace koroze
- Železo, mangan
- Arsen, antimon, beryllium
- Uran, radon, fosfáty
- Nikl, selen, hliník, bor
- Mikrobiologická nezávadnost s i bez el. energie CHLOROZ 5-10
- Chemické čištění studen, jímek, vodojemů technologií CARELA
- Technické poradenství: konzultace, rozborů vody, návrh opatření, realizace

e: ica@informconsultaqua.cz, icapribram@volny.cz

t: 318 635 184 • 318 622 895 • 605 435 984

www.informconsultaqua.cz

aby pitná, byla pitná ...

XVIII. sněm Svazu

Téměř čtyři sta registrovaných účastníků XVIII. sněmu Svazu rozhodlo o dalším směřování Svazu a odsouhlasilo úpravu svazových stanov. Nad rámec priorit činnosti byla přijata usnesení k aktuálním tématům – ke stavebnímu zákonu, odměňování zastupitelů nebo k volebnímu systému a délce volebního období komunálních politiků. Podpořena byla snaha krajů o úpravu RUD a opět bylo zdůrazňováno, že pokud stát ukládá obcím další povinnosti, musí je také finančně kompenzovat.

Účastníky Sněmu i řadu jeho hostů přivítala výkonná ředitelka Svazu **Radka Vladyková**. Sněm byl oficiálně zahájen státní hymnou. Vzhledem k právě proběhlým volbám do Poslanecké sněmovny poté Radka Vladyková popřála hodně zdaru novým poslancům, zejména těm, kteří vycházejí z komunální politiky a s kterými lze očekávat nejužší spolupráce. V nově slo-

žené Sněmovně jich bude o legislativních otázkách rozhodovat 85.

Přítomné v sále dále uvítali a svoji krátkou zdravici přednesli primátor hostitelského města Hradce Králové **Alexandr Hrabálek**

a hejtman Královéhradeckého kraje **Martin Červíček**. Ten mimo jiné uvedl, že samospráva krajů řeší obdobné problémy jako samospráva obcí a měst a do budoucna to rozhodně nebude nic jednoduchého, a to nejen v oblasti financování. Ať už se to týká mandatorních výdajů, rozvoje investic, energetiky, dopravní infrastruktury atd.

Úvodní projev patřil předsedovi Svazu **Františku Luklovi**, starostovi Kyjova, který hned na začátku zdůraznil: „Osvícení panovníci – svědomití správci země vždy věděli, že jen zdravé obce znamenají silný stát. Jsme nejen základními kameny státu, ale dnes především střípky mozaiky, kterou nazýváme veřejná správa. Každá starostka

či starosta je srdcem své obce, s hrdostí na své občany.“

Pozornost přítomných pak krátce obrátil na strukturu a činnost Svazu, který v době konání Sněmu čítal 2770 členských obcí a měst. Členy jsou všechna statutární města, 464 měst, 140 městysů a 2139 obcí. Svaz tedy zastupuje přes 80 % celkového počtu obyvatelstva. Kancelář se za uplynulé období, od posledního Sněmu, vyjadřovala k zhruba pěti stům právních předpisů, asi u poloviny uplatňovala zásadní připomínky. Za zmínku rozhodně stojí, že se podařilo prosadit novelu zákona o rozpočtovém určení daní, navýšení koeficientu u DPH, kompenzace za covid nebo mimořádné odměny pro městské strážníky. Ale bylo toho mnohem víc. „Nejen prosazovat, ale i bránit se musíme. Čemu? Například konzervaci lokálních drah, vyškrtnutí finančních prostředků z Národního plánu obnovy na regeneraci brownfieldů a snížení financí na kulturu či omezení pravomocí zřizovatelů v konkursních řízeních na ředitele.“

Předseda Lukl pak připomněl, že Svaz také úspěšně zrealizoval řadu projektů, jejichž celkový objem finančních prostředků přesahuje jednu miliardu korun. Ale finanční stránka je pouze sekundární skutečností. Nejdůležitější je samozřejmě prospěch a užitečnost pro členy Svazu a představitele samospráv. Podrobněji se zaměřil na projekt ESO, který mnozí ze starostů dobře znají. Semináře i školení mají velké pozitivní ohlasy, a to nejen proto, že jsou bezplatné a šetří tak rozpočty obcí a měst, ale také pro svoji vysokou odbornost a přívětivost. Jako ale i u mnoha jiných projektů – aby bylo možné říci, že dotyčný splnil tzv. bagatelní podporu a mohl být uznán za vyškoleného, musí naplnit 40 hodin on-line kurzů, e-learning či prezenčních seminářů. Vybídl přítomné starostky a starosty, aby, pokud tak ještě neučinili, využili této možnosti a do kurzů se zapojili.

Sněm nemá ale pouze bilancovat. „Máme-li se držet teze „zdravé obce – silný stát“, pak je třeba plnit následující premisy – **Důvěra – Spolupráce – Ohodnocení – Férovost.**“

Důvěra je základním předpokladem nejen fungujícího vztahu manželského či partnerského, ale také vztahů mezi mocí zákonodárnou–výkonnou a samosprávnou. Všechny stojí dle ústavy na stejné rovině, a proto se nelze divit, že Svaz odmítá další kontrolní povinnost ze strany rozšíření pravomocí NKÚ. Obce se nebrání kontrole, ale ať je nejlépe jedna, hloubková a především se závěry, které budou respektovat i další kontrolní orgány.

Velmi důležitá je spolupráce. Nejsme neadekvátně kritičtí k vládě, nutno konstatovat, že spolupráce s vládou Andreje Babiše byla věcná a intenzivní. A to přes různé politické názory a smýšlení. „Ne vždy jsme se shodli, ale nikdy jsem nezaznamenal, že bychom byli ignorováni či neprobíhala jednání, byť neskončila vždy dle našich představ. Ale tak to chodí i v lepších rodinách. Nicméně jednání byla vždy korektní a věcná.“ V této souvislosti předseda Lukl vyzdvihl ukázkovou spolupráci se Senátem. A nešlo jen o stavební zákon, ale také finanční kompenzace či další podporu v oblasti obecního zřízení. A potěšitelné je i společný dialog se Sdružením místních samospráv, Asociací krajů, Spolku pro obnovu venkova nebo Národní sítí místních akčních skupin. „Táhneme za jeden provaz a je to vidět.“

Krátce k ohodnocení. Ryba smrdí od hlavy. A za vše může starosta. Nejen za to, že v obci zavřeli hospodu, v noci štěkají psi a ze stromů padá v tomto období listí, ale také za to, že jeho obec či město hospodaří fantasticky. Je proto nedůstojné, každoročně žebrot na vládě za valorizaci odměn zastupitelů, když tyto jdou z rozpočtů samospráv. Změnit by se měl ale i systém volby do zastupitelstev obcí a měst a za diskusi rozhodně stojí také prodloužení délky volebního období zastupitele.

Čtvrtou premisou je podle předsedy Svazu férovost. „Jestliže platí teze, že jsme si před Ústavou všichni rovni, pak tato rovnost musí být i v povinnostech. Chceme proto ústavně zakotvit závazek státu doprovodit nové povinnosti, které jsou samosprávám nakládány na bedra, příslušným finančním krytím. Stejně jako jakýkoliv negativní zásah do příjmové stránky rozpočtu obcí a měst adekvátně dokryt. A už žádné vánoční balíčky ve formě navyšování platů našim zaměstnancům či pracovníkům námi zřízených organizací. To není důkaz naší lakotnosti, naopak. Neznám velkorysejší ženy a muže,

než jsou starostky a starostové. Jen na konci roku se prostě těžko hledají rezervy.“

Závěrem svého vystoupení poděkoval svazové kanceláři za dobrou práci a všem popřál pevné zdraví, svěží mysl a dobrou rozhodnutí.

„Cítíte to taky, cítíte tu příjemnou vůni samospráv?“ Těmito slovy začal své vystoupení předseda Senátu **Miloš Vystrčil**, který, jak sám sdělil, pochází z nejnižších stupňů samospráv a jako starosta Telče získal mnoho zkušeností, z kterých čerpá i dnes. Stejně tak jako Svaz si chválí dobrou spolupráci se Senátem, i on ocenil naopak věcnou a konstruktivní spolupráci se Svazem jako partnerem. Přestože ne vždy mají obě strany na všechno shodný názor, jen při vzájemném dialogu je ale možné posouvat se dopředu. Zmínil např. projednávání kontrol ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu, GDPR, kompenzace za covid a dohánění ztrát z covidového období, navýšení rozpočtového určení daní a další. Poukázal také na aktuální téma – tzv. Zelenou dohodu. Zde nabádal k rozumnému a vyváženému přístupu napříč všemi souvisejícími oblastmi.

„Ryba ‚voní‘ od hlavy, rozhodně to platí v případě obcí a měst,“ konstatoval závěrem předseda senátu Vystrčil. Starostové jdou totiž podle jeho slov svým občanům příkladem, jsou nositeli ctností, jsou těmi, kdo by měli být moudří, odvážní, spravedliví ale také mírumilovní. Lidé se zkrátka podle vzoru svého starosty velmi často chovají.

„Hospodaření našich samospráv zůstává v dobré kondici, i když máme za sebou výjimečně krizový rok 2020,“ uvedla ministryně financí **Alena Schillerová** a hned dodala, že i pro příští rok ministerstvo předpokládá růst příjmů obcí a pokračování jejich přebytkového hospodaření. Pro ten letošní očekává, že daňové příjmy obcí dosáhnou částky 244,9 mld. Kč, což je na úrovni předcovidového roku 2019. K srpnu 2021 objem daňových příjmů obcí ve výši 165,5 mld. Kč dokonce převýšil jejich inkaso ve stejném

období roku 2019, a to o 1,3 %. Za tímto pozitivním vývojem stojí nejen rychlé ožívání ekonomické aktivity a dobré hospodaření našich samospráv, ale zejména i růst podílu obcí a krajů na sdílených daních od ledna letošního roku. Připomněla, že novela zákona o rozpočtovém určení daní zejména v souvislosti se zrušením superhrubé mzdy navýšila podíly obcí a krajů na sdílených daních. U obcí se podíl navýšil z 23,58 % na stávajících 25,84 %, což odpovídá nárůstu daňových příjmů obcí o 18,8 mld. Kč. U krajů se jednalo o navýšení z 8,92 % na 9,78 %. V roce 2022 by daňové příjmy obcí měly dle predikce dosáhnout částky 251,2 mld. Kč, čímž překonají úroveň dosaženou v předcovidovém roce 2019.

Také zůstatky na účtech obcí dlouhodobě rostou. V polovině letošního roku byly stavy na bankovních účtech ve výši 290,5 mld. Kč. Alena Schillerová znovu zdůraznila, že je přesvědčena, že ze současné krize se musíme především proinvestovat. Když kvůli krizi vypadne část soukromých investic, musí je nahradit stát. Koneckonců řešení v podobě mohutné fiskální expanze není jen jejím názorem, ale shoduje se na tom většina světoznámých ekonomických pracovišť v čele s Mezinárodním měnovým fondem a Evropskou komisí. Návrh státního rozpočtu pro rok 2022 proto počítá s rekordními investicemi ve výši zhruba 218 miliard korun. Domácí investice budou posíleny o evropské peníze z Národního plánu obnovy, která dosahuje 180 miliard. Peníze budou v úvodní fázi směřovat zejména na projekty Ministerstva dopravy v nejvyšší fázi přípravy. Kromě dopravy půjdou evropské peníze z Národního plánu obnovy na reformní a investiční projekty v oblasti digitalizace státní správy, klimatické udržitelnosti, vědy a vzdělání, ale třeba i na výstavbu onkologických center. „Potřebujeme zkrátka společně investovat. Stát, kraje, města i obce. Investice do rozvoje země se nám vrátí. A v době krize to platí dvojnásob.“ Rozhodně v tomto křehkém ekonomickém oživení varovala před brutálními škrty. „Nebořme to, co funguje, vylepšujeme to, co je, a pokračujeme v tomto trendu.“ A závěrem potvrdila slova předsedy Svazu, že táhnout za jeden provaz se opravdu vyplatí.

„Energetická krize, nemalá míra inflace a další covidová vlna. S tím vším se budeme muset vyrovnávat,“ konstatoval na Sněmu ministr průmyslu a obchodu a také dopravy **Karel Havlíček**. Sázka na zelené technologie je v zásadě správná, ale ne vždy je dostačující z hlediska všech zdrojů. Musíme budovat i zdroje další, stabilní, založené na jádře, rozumně odstupovat od uhlí a rychle ho nahrazovat plynem. V tomto byla našťáště vždy napříč politickým spektrem podobná diskuse a podobný názor.

Karel Havlíček pak obrátil pozornost na potřebu investic. Investice v dopravní infrastrukturu v době krize posílily, a to o 50 %, což je velkým závazkem i do budoucna, pro další vládu, aby se nezastavily klíčové stavby. Půjde ale i o rozvoj železniční infrastruktury, což je asi jedna z největších výzev v oblasti dopravy. Dnes dáváme do železnic asi 55 miliard korun, to je o 30 % více než před třemi lety. „Budeme ale muset mnohem více investovat také do zabezpečení železnic, přejezdů atd. A v neposlední řadě připravujeme vysokorychlostní trať.“ ČR nemůže být ostrovem uprostřed Evropy, kde by tyto tratě nebyly. I když to budou asi největší in-

vestice naší republiky do roku 2050. Jednat je proto třeba také s municipalitami a férově vyjednávat. Přestože obce v některých případech nebudou nadšeny, kudy vysokorychlostní trať povede. Ministr Havlíček ale věří, že pokud se bude slušně komunikovat, uvádět důvody atd. bude to uznatelné a snad i pochopitelné. Potřeba je rovněž rekonstruovat nádraží, nyní se jich opravuje 114, a promyšleně opřít příměstskou dopravu právě o páteřní síť železnic.

Závěrem se pak dotkl ještě otázky obslužnosti podnikatelského sektoru v malých obcích. „Pokud chceme udržet lidi v malých obcích, je třeba jim zabezpečit sociální a dopravní infrastrukturu i infrastrukturu obchodního charakteru. Tedy udržet malé obchůdky, koloniály atd. a umožnit těm, kdo se nedostanou do supermarketů, nakoupit si alespoň základ.“ Dotační program ministerstva (spolu s kraji) proto poskytuje pro tyto obchůdky v obcích do tisíce obyvatel stotisícovou podporu.

„V rouškách, ale i s dalšími opatřeními, budeme muset ještě chvíli vydržet.“ Tak začal své krátké vystoupení ministr zdravotnictví **Adam Vojtěch**. „Situace v dnešních dnech se bohužel nevyvíjí vůbec dobře a je úžasné, že se zde na Sněmu Svazu vůbec můžeme sejít tváří v tvář, byť s respirátory na ústech.“ Ministr podotkl, že podobná, mnohdy i horší, situace je i v jiných zemích. Covidová doba je dlouhá, bezmála to budou dva roky,

a momentálně rozhodně nekončí. Zatím se nejeví žádné jiné východisko z této krize než očkování, tedy dostatečná proočkovanost naší populace. V některých krajích je bohužel velmi nízká a právě tam se také začínají plnit covidovými pacienty nemocnice. Jiné účinné řešení momentálně zkrátka není. V ČR je v této době proočkováno zhruba 67 % dospělé populace, což rozhodně dostatečné není. Nakazit se ale samozřejmě může i naočkovaný, nicméně průběh nemoci je pak většinou jen mírný. Ministr proto apeloval na starosty, aby osvětu očkování podpořili i v samotných obcích. „Lidé většinou více než politikům věří například svým obvodním lékařům. Na celé situaci je však jedno pozitivum – akcelerovala se digitalizace zdravotnictví, třeba elektronické recepty, ke kterým byl zprvu dost silný odpor. V této covidové době ale možná zachránily i řadu životů. Chceme jít však dál, přijali jsme zákon o elektronizaci zdravotnictví tak, aby veškerá zdravotnická dokumentace byla digitalizovaná, což by mělo vést k efektivitě zdravotnictví.“ Covid tedy jasně ukázal, že bez sdílení dat oblast zdravotnictví dobře řešit nejde. Ministerstvo zdravotnictví schválilo také Strategický rámec péče o zdraví v ČR do roku 2030, zkráceně – „Zdraví 2030“, což je v zásadě strategický dokument pro české zdravotnictví a dotýká se zejména oblasti primární péče, tedy dostupnosti stomatologů, praktických a dětských lékařů. Stárnoucí lékaře je třeba nahradit mladými a motivovat je k tomu, aby šli i do odlehlejších oblastí a nesoustředili se pouze ve větších městech. Ministr Vojtěch proto zmínil dotační program, který je určen na vznik nových praxí zmíněných odborností a lze říci, že zatím ho mladí lékaři využívají. Stále je z něho možnost čerpat. Ministerstvo samozřejmě spolupracuje i s pojišťovnami, jejichž zákonná povinnost je zajistit časovou a místní dostupnost zdravotních služeb a mají možnost motivovat lékaře v odlehklých oblastech třeba úhradově. Problém je to pochopitelně širší, nejde jenom o finance, ale také o vytvoření celého zázemí pro lékaře.

Předsedu Asociace krajů na Sněmu zastoupil hejtman Pardubického kraje **Martin Netolický**. Ve funkci působí již třetí volební období a trůfá si říci, že spolupráce s územními partnery je při práci na krajské úrovni mimořádně důležitá. Poděkoval také předsedovi Senátu za výraznou pomoc a pochopení, zejména při loňském projednávání výše kompenzací. Dále pokračoval: „*Máme investovat v době krize, ale musí být z čeho. Máme realizovat projekty pro zajištění veřejných služeb, nikoli však projekty, na které jsou dotace, zvláště evropské.*“ Není si jistý, zda lze i nadále čerpat peníze např. na energetické úspory, když dané dotace pro nás už v podstatě zajímavé nejsou. Pardubický kraj přehodnocuje celou řadu projektů, jednoduše proto, že ekonomicky už mu to zkrátka nevychází. Dále upozornil, že při rozhodování o investicích nelze zaměřovat zůstatky na účtech s volnými prostředky.

Poté se krátce vyjádřil k reformování. „*Stát si může dovolit reformovat veřejnou správu každých 20 let. Měli jsme reformu z roku*

1949, 1960, vznik místních samospráv v roce 1990 lze také považovat za reformu, dále vznik krajů v roce 2000 a nyní jsme se málem vrátili k modelu okresních úřadů.“ A ptal se: „*Víte, jak se měla jmenovat organizační oddělení v nově vzniklém stavebním úřadu? Referáty. A jak se jmenovala oddělení okresních úřadů, která posuzovala jednotlivé veřejné zájmy? Referáty.*“ Ministerstvo vnitra v minulých letech zpracovalo velmi dobrý koncepční materiál nazvaný „*Klientsky orientovaná veřejná správa 2030*“. Ten neobsahoval kritiku spojeného modelu, nýbrž kritizoval resortismus ústředních orgánů státní správy, velkou roztříštěnost, problematiku správního řízení v procesní části a nedostatek metodické pomoci. Tento materiál byl však v roce 2019 stažen, jelikož nebyl v souladu s přípravou nového stavebního zákona. Hejtman Netolický závěrem znovu zdůraznil, že spolupráce krajské a územní správy je skutečně velmi důležitá a společně snad bude možné i ve stavebním zákoně ty největší problémy napravit. Přeje si, aby nová vláda nevnímala zástupce samospráv jako potíživý a přítěž, ale jako opravdové partnery, a aby jakékoli změny v oblasti veřejné správy byly koordinovány těmi, kteří k tomu jsou zákonem předurčení.

V další části se za řečnickým pultem vystřídal zástupci gesčních ministerstev.

Náměstek ministra životního prostředí **Jan Kříž** hovořil zejména o dotačních programech jejich ministerstva. Uvedl mimo jiné, že v končícím Operačním programu Životní prostředí, kde bylo investováno zhruba 70 miliard korun, šly 2/3 prostředků přes města a obce. Za jejich aktivitu v předkládání projektů velmi poděkoval. Do budoucna je připraven pokračující program Životní prostředí, zveřejněny už byly konkrétní parametry, kritéria a podmínky, aby bylo zřejmé, co se bude podporovat – oblast energetických úspor, vodovody a kanalizace, modrozelená infra-

struktura, sběrné dvory, re-use centra atd. Krátce zmínil zaměření Modernizačního fondu, jehož cílem je podpořit investice do modernizace energetických soustav a zlepšení energetické účinnosti, a další výzvy, z kterých obce a města mohou čerpat. Peněz v celém dotačním systému je podle jeho slov hodně.

Ministerstvo zemědělství zastupoval náměstek **Pavel Sekáč**. Poděkoval Svazu i samotným starostům za velmi dobrou spolupráci, jejich podněty a příspěvky, které celý rezort pomáhají posouvat vpřed. A jaká témata vzájemně diskutují nejčastěji? Jsou to lesy, kůrovec, pozemkové úpravy, protierozní vyhláška, vodní politika, vztah municipalit

směrem k zemědělcům atd. A co ukázal covid? Určitě to, že je třeba mít stabilní zásoby potravin a také dostatek jejich zpracovatelů. Dnes se ve všech pádech skloňují nové pojmy – studie, jako je Green Deal (Zelená dohoda), taxonomie a další. Stále k nim ale chybí dopadové studie, které po EU Česká republika žádá. Neměly by nás ale uvrhnout

do chudoby, a tyto obavy se objevují, nýbrž pomoci dlouhodobému růstu.

Náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy, státní správy a územní samosprávy **Petr Vokáč**, který na pozici vystřídal Petra Mlsnu, reagoval na vyjádření předsedy Svazu Lukla. V otázce kontroly chce rozvíjet zejména metodickou část, kterou velmi dobře rozpracovala Marie Kostruhová. Metodické pokyny by měly být přehledné, sdílné a opravdu užitečné. Chápe i apel na odstraňování duplicit kontrol tak, aby samosprávy nebyly zbytečně zatěžovány. Uvažuje se o vytvoření systému kontrol, který by umožňoval sdílet jejich výsledky, umožňoval by prevenci duplicit, a to včetně nějakého stupně vázanosti kontrolních orgánů. Za aktuální považuje rovněž otázku voleb, tedy revizi systému v komunálních volbách, revizi příspěvku na přenesený výkon státní správy (zvyšování finančního krytí přenesené působnosti) nebo i otázku odměňování. Redukovat je možné také některé agendy. Např. současná povinnost ÚSC využívat ke vzdělávání pouze akreditované programy a instituce je zbytečně svazující. „*Věci, které samosprávám komplikují život, by se měly odbourávat tak, aby obce a města měly prostor pro to, co je skutečně důležité.*“

Účastníci Sněmu přijeli pozdravit také kolegové z Rakouska a ze Slovenska. Rakouský svaz zastupoval Alfréd Riedel, Združenie miest a obcí Slovenska Martin Červenka.

Popřát úspěšné jednání XVIII. sněmu a říci několik aktuálních informací ze svého ranku přijeli i další hosté. Zástupci institucí, s kterými Svaz velmi úzce spolupracuje.

Tatjana Richterová, ředitelka Finanční správy ČR, potvrdila slova některých svých předřečníků, že covidová doba přinesla všem řadu nečekaných úkolů, finanční správě především v přípravě a vyplácení kompenzačního bonusu. A právě v těchto souvislostech zdůraznila, že je opravdu nutné digitalizovat. Již dnes se těší velkému zájmu např. aplikace elektronických dražeb majetku a hodně využíván je třeba portál „Moje daně“. Tedy webové aplikace, pomocí nichž lze mnohem jednodušeji komunikovat s finančními úřady. Nicméně osobní kontakt je i ve vztahu k úřadům nepostradatelný. Finanční správa přistoupila k převedení vybraných územních pracovišť finančních úřadů do optimalizovaného režimu 2 + 2. Do tohoto režimu bylo převedeno celkem 55 územních pracovišť. Změna probíhala postupně a žádné územní pracoviště nebylo zrušeno, což přispělo k zachování efektivity finanční správy a došlo k úsporám v provozní oblasti. Dopady těchto změn ale budou s dotčenými obcemi ještě hodnoceny.

Generální ředitel Hasičského záchranného sboru **Vladimír Vlček** také ocenil velmi úzkou spolupráci s městy a obcemi. Podle jeho slov se v poslední době jasně projevila jak při covidu, tak i při tornádu na jižní Moravě, za což představitelům měst a obcí velmi poděkoval. Zřejmé je, že se také ukázala velká flexibilita hasičů, jak už profesionálních, tak i dobrovolných, a snad není pochyb, že hasiči jsou nejrobustnější (vzhledem k jejich počtům) a tím asi i nejsilnější složkou integrovaného záchranného systému. Ale také oni potřebují mít zázemí a dostatek financí. Dluh, který mají hasiči, je zatím obrovský. U jednotek

dobrovolných hasičů činí zhruba 10 miliard, u profesionálních 15. Je rád, že se v návrhu rozpočtu podařilo alespoň část dluhu umazat a zvýšit dotaci pro dobrovolné sbory.

Další z generálních ředitelů byl šéf Úřadu práce ČR **Viktor Najmon**. I on poděkoval za úzkou spolupráci se Svazem a starosty samotnými. Společných témat je rovněž na tomto poli hodně. Ať je to státní sociální podpora, hmotná nouze či aktivní politika zaměstnanosti. Těší se na to, že komunikace bude ještě intenzivnější.

Roman Knap, generální ředitel České pošty, konstatoval: pošta jako taková se neobejde bez obcí a obce se neobejdou bez pošty. Obce mají svého zástupce v dozorčí radě České pošty, je jím předseda Svazu František Lukl, takže by měly mít informace tak říkajíc z první ruky. Problémy je ale samozřejmě nutné řešit aktuálně. Když vidí, jakou obrovskou a velmi různorodou agendu musí obce řešit, přál by si, aby pošta byla pro obce tím problémem nejmenším. „Vždy jednáme v souladu se samosprávou“, je dnes motto České pošty. I když jednání mnohdy nejsou jednoduchá, vždy se došlo k určitému závěru a podle jeho slov snad i k oboustranné spokojenosti. Vládní nařízení říká, že Pošta má mít 3200 poboček, dnes jich má 3228, včetně pošt partner, kterých je zhruba 700. Problémy však musí řešit i z hlediska financování. Česká pošta od roku 2018 za vykonávání veřejné služby nedostala ani jednu korunu, tudíž musí tuto situaci řešit provozními úvěry od komerčních bank, což Poštu jako takovou velice omezuje. Jistá krize se projevila v době covidu a Vánoc současně,

na distribuci měla až jeden a půl milionů balíků za jediný den. Přesto nezkolabovala a funguje nadále, i v takto náročných obdobích. Způsob financování by měl být nově nastaven, což dnes už není novinkou, a to oddělením služby pro stát a komerčních služeb, kte-

Tatjana Richterová, Marie Kostruhová, Jan Holický

ré na liberalizovaném trhu musí být plně konkurenceschopné. Nemělo by tedy již docházet ke křížovému financování.

Marie Kostruhová, která byla dlouhou velkou oporou starostů na Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra a nyní se stala ředitelkou Kanceláře předsedy Úřadu na ochranu hospodářské soutěže, rovněž přijela do Hradce účastníky Sněmu pozdravit a ujistit je o své stálé podpoře, byť z jiného postu. Svaz měst a obcí je podle ní dnes již velmi uznávaným partnerem ústředních orgánů státní správy. Za dvacet let svého působení na Ministerstvu vnitra absolvovala stovky jednání se zástupci samospráv a společně připravovali řadu stanovisek a doporučení. Podtrhla, že jednání byla vždy korektní a na profesionální úrovni. Vždy existoval vzájemný respekt. A takovýto vzájemný přístup chce nastavit i na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, který nebyl až tak otevřený obcím, zejména v metodické pomoci při zadávání veřejných zakázek, kde v poslední době nastal velký dynamický vývoj.

„Co je starosta bez dobrého tajemníka a co by byl tajemník bez dobrého starosty.“ Těmito slovy uvedla výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková dalšího řečníka, a to předsedu Sdružení tajemníků **Jana Holického**. Ten je také přesvědčen, že starostové a tajemníci musí táhnout za jeden provaz, a je rád, že spolupráce jejich Sdružení se Svazem se promítá na mnoha úrovních. Společně obě asociace pracují např. na vzdělávacím projektu ESO, komunikují s orgány veřejné správy v době covidové a pochopitelně také při připomínkování legislativy. Shodu mezi komunálním politikem a úředníkem považuje za velmi přínosnou. Stejně jako fakt, že v nejvyšších politických orgánech, jako je Sněmovna či Senát, je stále více politiků, kteří vzešli právě z té místní úrovně. Diskusi bude ale třeba vést o tom, jak

Vladimír Vlček, Viktor Najmon, Roman Knap

je to s úředníky „malými“ a „velkými“. Tedy jaká je prostupnost státních úředníků a úředníků územních samosprávných celků. Jakým způsobem zajistit prostupnost vzdělávání, uznávání praxe apod.

V jaké Evropě chceme žít? To je projekt, který starostům přiblížil rektor Karlovy university **Tomáš Zima**. Projekt připraví-

la Universita společně s partnery, mimo jiné i Svazem, v podstatě k předsednictví ČR v Evropské unii v roce 2022. Zapojit by se do něho měli jak žáci základních škol, tak i studenti středních a vysokých škol. Cíl je jasný. Projekt by měl ukázat, jak by tito mladí lidé chtěli žít – v jaké Evropě, ale třeba i ve vlastní obci, městě – zhruba za třicet let. A to ve všech možných ob-

lastech života. Zapojení škol může být individuální, ale rektor Zima vybízel starosty k tomu, aby vyzvali ke spolupráci i svá partnerská města z dalších zemí. Uzávěrka přihlášek a prací je plánována na duben 2022, výstava s konferencí pak na listopad do Karolína. Řada přednášek a seminářů by mezi tím měla probíhat v samotných školách a obcích.

Odpolední program byl věnován několika konkrétním tématům a projednání připravených materiálů, které má Sněm schválit. Připomenuta byla možnost využívat Právní poradnu, která dobře funguje již několik let a starosty je velmi oceňována, a výkonná ředitelka Svazu shrnula úspěchy svazové činnosti za poslední období.

Zelená dohoda

Letošní Sněm přinesl diskusi nad aktuálním tématem evropské zelené legislativy. Svaz připravil výzvu Parlamentu ČR, ve které nabádá k rozumnému přístupu při zavádění ekologických opatření a k respektování odlišných zeměpisných podmínek a historických zkušeností jednotlivých členských zemí. Zamýšlený-

mi adresáty jsou především senátorky a senátoři. Právě v jejich rukou je nyní možnost vystavit souboru evropských zelených předpisů „žlutou“ či „červenou“ kartu a upozornit tak Unii na závažnost nepříjemných dopadů, které může mít honba za uhlíkovou neutralitou na stát, obce, a především každého jednotlivce. Vzkaz výzvy je jasný: chraňme přírodu, ale neničme přitom sami sebe.

Výzva Svazu měst a obcí ČR

1. S odkazem na uplynulé dva roky vyzýváme, aby resilience (odolnost a schopnost odolávat nepříznivým situacím) české společnosti byla vnímána jako prvořadá priorita nadřazená klimatickým opatřením Green Dealu. Upozorňujeme, že uhlíková neutralita je pouze jedním z dílčích atributů příznivých podmínek pro život. Nelze opomenout ani atributy ostatní – zejména prosperující, stabilní a bezpečnou společnost. Využijme nedávných zkušeností z covidové pandemie k budování odolnější pospolitosti.
2. V rámci proporcionality navrhujeme důkladnou revizi nutnosti předkládané unijní legislativy a jí navrhovaných opatření. Domníváme se, že je třeba silněji reflektovat existenci lokálních specifik a rozdílných přírodních podmínek. Tohoto ve své legislativě lépe dosáhnou jednotlivé členské státy. Namísto unifikace prostřednictvím přímo závazných nařízení tedy doporučujeme pozvolnou harmonizaci formou šířeji koncipovaných směrnic, které nebudou stanovovat jeden uniformní cíl pro všechny členské státy bez ohledu na jejich podmínky a potenciál.
3. Navrhujeme důkladné posouzení a přehodnocení nastavených cílů v oblasti uhlíkové nulové energetiky a zvážení jejich dopadů na dosahování ostatních unijních cílů, ale především dalších cílů trvale udržitelného rozvoje stanovených OSN, zohlednění synergií a negativních externalit. Doporučujeme přenastavení směřování EU směrem k vyváženému rozvoji celé oblasti tak, jak bylo stanoveno v zakládacích smlouvách EU a jejich preambulích.

Účastníci Sněmu byli dále seznámeni s novinkami v oblasti ochrany oznamovatelů – viz *samostatný článek v rubrice Informujeme*, tradičně byla představena Právní poradna, která přináší nové vzory právních předpisů a odpovídá na stále více dotazů (*vybrané dotazy přinášíme pravidelně i na stránkách našeho zpravodaje*) a představení svazových projektů – i o těch *pravidelně informujeme jak na stránkách INS, tak i na webu*.

Projednány pak byly již zmiňované připravené sněmové materiály, tedy zprávy o činnosti Svazu, jeho hospodaření, zpráva Kontrolního výboru a především navržené svazové priority na období 2021+. K těm bylo v rámci diskuse vzneseno několik připomínek

a doznamenaly tedy dílčí změny. S přijatými prioritami se můžete seznámit na dalších stránkách zpravodaje. Formulována byla rovněž usnesení k aktuálním problémům a tématům majícím úzký vztah k samosprávě. Více ve shrnutí druhého jednacího dne.

První pracovní den, jehož program byl opravdu nabitý, byl tradičně zakončen slavnostním večerem, kde se mimo veselí (které pramenilo i z toho, že se lidé tváří v tvář setkávali po delší době), nejrůznějších rozprav, diskusí a tance také křtila kniha Starosten-ské humoresky a oceňovaly se osoby, které dlouhodobě působí či působily ve veřejné správě i na úkor svého volného času ve prospěch nás všech. Podívejte se do naší fotogalerie na str. 17 a 20.

Společenským večerem při XVIII. sněmu Svazu provázela výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková, zahajovali primátor hostitelského města Hradec Králové Alexandr Hrabálek, předseda Českomoravské komoditní burzy (partnera společenského večera) Pavel Štorkán a samozřejmě předseda Svazu František Lukl.

Při společenském večeru byla křtěna kniha *Starostenské humoresky a jiné příběhy aneb Jak se u nás žije starostům*. Aktu byli přítomni členové redakční rady Jiří Štáštka a Jan Slabý, členové Veteránklubu starostů (zleva), dále předseda Svazu František Lukl, místopředsedové Vlastimil Pícek, Pavel Drahovzal a Miroslav Žbánek. Nechyběla Marie Kostruhová, která také přidala do knihy několik postřehů ze své praxe na Ministerstvu vnitra, editorka knihy Alexandra Kocková a výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková. Příběhy, které jsou v knize publikovány, jsou různého charakteru, ale všechny mají jedno společné – vyjadřují obrovské sepětí každého starosty či starostky s jejich městem nebo obcí. Ostatně, přečtěte si ji a uvidíte sami.

Z rautu...

Ocenění osobnostem dlouhodobě působícím ve veřejné správě ve prospěch našich občanů

Při příležitosti slavnostního večera byli oceněni ti, kteří dlouhodobě působí, nebo působili, na poli samosprávy, a to nejen v rámci své obce či města, ale stále se zapojují také do svazové činnosti, tedy práce ve prospěch všech občanů. A to samozřejmě nad rámec svých běžných povinností. Dobrovolně a s obrovskou energií. Cenu, krásnou vázu od společnosti Bohemia Crystal, kytici a nahrávku symfonie složené na počest objevení planety s názvem 131181 Žebrák z kostela Sv. Vavřínce v Žebráku, obdrželi:

Marie Kostruhová za svůj lidský, vstřícný a profesionální přístup ke starostům, kteří ji jako dlouholetou ředitelku odboru dozoru a kontroly Ministerstva vnitra žádali o pomoc

Vlastimil Píček za neúnavný boj za města a obce v době pandemie

Karel Rejchrt za dlouhodobé hájení zájmů malých obcí

Pavel Branda za budování pevných mezinárodních vztahů samospráv

Vladimír Vlček za dlouholeté a obětavé šíření dobrého jména hasičských sborů, které jsou srdcem každé obce

Jaromír Zajíček za celoživotní podporu starostů a primátorů v jejich činnosti

Za projekt ESO bylo předáno ocenění Vzdělaná obec Jaroslavu Šlechtovi, starostovi obce Košíky.

Na dálku byli oceněni Vladislav Vilímec za celoživotní obranu finanční autonomie měst a obcí a Věra Palkovská za příkladnou podporu přátelského soužití v regionu.

Závěrem celého aktu se uskutečnila krátká vzpomínka na Stanislava Kadečku, velmi významného člena legislativní komise Svazu.

Jak probíhal druhý jednací den?

Začátek druhého, ryze pracovního, dne měl malé zpoždění. Bylo třeba počkat, až se všichni zaregistrují. No a pravda, někteří se po vydařeném večeru trochu zdrželi. Většina ale na svém místě byla a je třeba opět zkonstatovat, že mezi starosty v sále zasedli i někteří senátoři, kterým život a fungování samosprávy opravdu není lhostejný. První diskusní příspěvek se

zaměřil na stavební zákon, kde i senátoři věří, že dojde k prodloužení jeho účinnosti, případně k jeho novelizaci. Možná bude ale třeba pracovat na zcela novém stavebním zákonu. Současný návrh podle nich stojí tzv. na hliněných nohách. Druhým tématem byl vznik Národní sportovní agentury. Zda to byl krok správným směrem, je otázkou. Někteří jsou příznivci jejího vzniku, jiní si myslí, že agentura nebyla potřeba. Na druhé straně se vyskytují i názory, že sport by si zasloužil vlastní ministerstvo. Národní sportovní agentura by měla ale rozhodně více sloužit městům a obcím. Sportoviště a stadiony, na které půjdou dotace, by pak právě obce a města měly také vlastnit. Pokud je budou vlastnit sportovní kluby, může se stát, že dosavadní nadšenci se časem vymění a hřiště i budovy budou chátrat.

Mezi starosty ale zasedli i mnozí končící i začínající poslanci, rodící se z komunálních politiků. František Lukl proto věří, že názory a podněty Svazu budou na poli Sněmovny projednány a prohlasovány. Krátce pak byla diskutována ještě problematika otázky Green Deal. Výzvu českého svazu, která byla projednávána již v předchozí den, podpořili i přítomní zástupci rakouského svazu, kde mají stejné obavy. Otázka se řeší i v Senátu. Obecně je vnímáno, že se jedná o celoevropskou záležitost. Česká strana nechce dávat vysloveně negativní stanovisko, souhlasí s dekarbonizací, ale za rozumnou cenu.

A ke slovu byl vyzván poslanec **Marian Jurečka**, který nejprve také poděkoval všem zástupcům samosprávy za jejich práci, které si velmi váží. A co nás může podle pana poslance očekávat v následujícím období? Do Vánoc bychom snad mohli mít novou vládu, která by měla získat důvěru. Bude pochopitelně přebírat štafetu vlády předchozí a je zřejmé, že situace není jednoduchá. Předně je třeba řešit problémy spojené s onemocněním covid. Marian Jurečka mimochodem podotkl, že je dobré vyzkoušet si pozici politika ve vládě, ale také pozici opozičního poslance. Lze si tak uvědomit spoustu chyb, které dělal, a poučit se z nich. Rodící se nová vláda má podle něho určitou představu, jak posunout věci, které tady stojí roky. Jako příklad

uvedl otázku bydlení, kde stát může vytvořit lepší podmínky, finanční pobídky, ale při naplňování vizí je třeba spolupracovat i s podnikateli a obcemi. Snahou nové vlády bude

také vytvořit lepší podmínky i pro převody majetku a celý tento proces zrychlit. Další důležitou otázkou je problematika životního prostředí. Vybídl, aby třeba tzv. Green Deal, o kterém se na Sněmu již hodně hovořilo, byl brán opravdu s rozumem, nikoli jako dogma, nýbrž aby byl vnímán spíše jako cesta, která by nás mohla posunout kupředu. Nikoli tedy aby nás zatěžovala dalšími sociálními či hospodářskými dopady. Dostatečné finanční alokace musí být cíleny i např. na pozemkové úpravy.

Marian Jurečka pak zmínil ještě některé další problémy, s kterými bude nutné se postupně vypořádat. Ať už jsou to dopady inflace, stárnutí populace či aktuálně velké nárůsty cen spojené s energiemi. Řešit se bude oblast zdravotnictví, sociální služby a s nimi také související mezigenerační solidaritu. Nebude to procházka růžovou zahradou, ale to snad ani nikdo neočekává. Závěrem garantoval, že Svaz měst a obcí bude partnerem i pro budoucí vládu.

Po úvodní diskusi František Lukl jako předsedající zahájil vlastní pracovní část Sněmu. Konstatoval, že podle počítačové registrace je v sále 348 členů s počtem hlasů 1396 z celkového počtu hlasů 2771 a prohlásil Sněm za usnášeníschopný. Následně byla schválena návrhová komise, ověřovatelé zápisu a program jednání. Všichni účastníci Sněmu ve svých podkladových materiálech obdrželi zprávy o činnosti a o hospodaření Svazu mezi XVII. a XVIII. sněmem, rovněž tak zprávu Kontrolního výboru. Zprávy byly předjednány již předchozí den a nikdo z přítomných k nim neměl výhrad. Schváleny byly všemi hlasy.

Změna stanov

Předsedající blíže okomentoval návrh na změnu stanov, která vyplývá z Priorit Svazu měst a obcí ČR na období 2019–2021, kde v bodě I. písm. i) je uvedeno: podpora meziobecní spolupráce. Návrh změny stanov byl projednán Legislativní

vo nominace do Výboru DSO mají pouze ty dobrovolné svazky obcí, ve kterých jsou sdruženy obce, z nichž alespoň 50% jsou zároveň členové Svazu. Předsednictvo může schválit výjimku z této podmínky.

Výbor DSO vydává návrhy a doporučení orgánům Svazu, vysílá své členy na zasedání Rady, navrhuje

sů předsedající zkonstatoval, že navržené usnesení bylo přijato a návrh úpravy stanov byl schválen.

Priority činnosti Svazu na období 2021+

Priorities Svazu na období 2021+ byly navrženy jako dlouhodobé, proto se hovoří o období 2021+. Návrh vyšel z podnětů odborných komisí a pracovních skupin Předsednictva a byl rovněž rozeslán členům jednotlivých komor a upraven i dle jejich podnětů.

Cílem bylo zachovat obecné nastavení priorit, které budou dále rozpracovány do akčního plánu, který podléhá schválení Radou Svazu a je schvalován vždy na dva roky. Pracovní návrh akčního plánu byl Sněmu předložen pro informaci.

Priorities činnosti Svazu na období 2021+ byly promítnuty na plátno a upraveny v souvislosti s diskusí z předcházejícího dne. Přítomní navržené priority Sva-

komisí, předtím byl zaslán k vyjádření členům jednotlivých komor Svazu. Změna se týká zejména Hlavy V. Komory a Výbory Svazu, kde je doplněn nový paragraf zařazující a upravující postavení Výboru dobrovolných svazků obcí.

Konkrétně tedy byl do návrhu stanov v rámci struktury Svazu zakotven v § 6 jako nový orgán Výbor dobrovolných svazků obcí (Výbor DSO), který bude mít v rámci struktury Svazu obdobné postavení jako Výbor městských částí a obvodů. V § 12 se pak upravuje členství v Radě tak, že členy Rady jsou rovněž 3 členové tohoto Výboru.

Členem Výboru se může stát člen zastupitelstva členské obce DSO, kterého DSO nominuje. Současně se musí jednat o člena zastupitelstva obce, která je členem Svazu. Dobrovolný svazek obcí může do Výboru DSO nominovat pouze jednoho člena. Prá-

vní orgánům Svazu, vysílá své členy na zasedání Rady, navrhuje své zástupce do poradních a iniciativních orgánů zřízených Předsednictvem, je oprávněn účastnit se prostřednictvím svého zástupce s hlasem poradním zasedání Předsednictva, prostřednictvím svého zástupce vystupuje také na Sněmu a předkládá mu návrhy. Další navržené

změny byly legislativně-technické povahy související s návrhem nové úpravy.

K návrhu usnesení nikdo nevznesl připomínky. Proběhlo hlasování prostřednictvím hlasovacích lístků a po sečtení hla-

zu schválili aklamací. (Pozn.: znění priorit najdete na následujících stránkách zpravodaje.)

Samostatná usnesení k aktuálním tématům

XVIII. sněm Svazu nad rámec schválených priorit, které směřují další činnost Svazu, přijal samostatná usnesení k aktuálním, a dá se říci v současné době stěžejním, tématům. Návrhy vznikly na základě mnoha diskusí, předsedající je představil již v předcházejícím dni a i den druhý je ještě krátce okomentoval. Navržená usnesení byla účastníky Sněmu schválena.

Stavební zákon

Svaz měst a obcí ČR trvá na zachování spojeného modelu veřejné správy ve stavebním řízení, odmítá schválenou institucionální změnu, podporuje vznik speciálního stavebního úřadu na liniové stavby a požaduje posílení kompetencí územních samosprávných celků v oblasti územního plánování.

Volební období a volební systém

Svaz měst a obcí ČR požaduje prodloužení funkčního období zastupitelstev obcí na 6 let a úpravu volebního systému tak, aby zastupitelstvo obcí bylo složené dle skutečné vůle voličů a byla posílena jeho legitimita.

Odměny zastupitelů

Svobodný výkon funkce volených zástupců územních samospráv musí být zajištěn odpovídající odměnou. Svaz měst a obcí ČR požaduje zavedení automatické valorizace odměn zastupitelů, obdobně jako je tomu u ústavních činitelů.

Ústavní zakotvení povinnosti státu zajistit financování přenášených úkolů na samosprávy

Svaz měst a obcí ČR požaduje, aby byla v Ústavě zakotvena povinnost státu územním samosprávným celkům zajistit financování úkolů v rozsahu, ve kterém je stát na územně samosprávné celky přenáší. Jakýkoliv zásah ze strany státu, který má rozpočtový dopad na straně výdajů územních samosprávných celků, musí být státem finančně vyrovnán na straně příjmů územních samosprávných celků.

Podpora krajů směrem k RUD

Svaz měst a obcí ČR podporuje snahu krajů o spravedlivější přerozdělení daňových příjmů úpravou zákona o rozpočtovém určení daní.

Výzva ke GREEN DEAL

Svaz měst a obcí ČR schvaluje výzvu k tzv. Green Deal (Zelená dohoda) – *komentář k této problematice i celou výzvu najdete na str. 11.*

Předseda Svazu František Lukl závěrem poděkoval všem přítomným za aktivní účast na Sněmu a dosavadní intenzivní spolupráci a prohlásil Sněm za ukončený.

zpracovala Lenka Zgrajová

GENERÁLNÍ PARTNER

SKUPINA ČEZ

HLAVNÍ PARTNER

PRIORITY SVAZU MĚST A OBCÍ ČR NA OBDOBÍ 2021+

I. Obecné

- a) Posílení práva na samosprávu a finanční autonomie obcí v právním řádu ČR
- b) Posílení legitimacy zastupitelstev obcí úpravou volebního systému a prodloužení funkčního období zastupitelstva až na 6 let
- c) Omezování administrativní a regulatorní zátěže
- d) Zachování spojeného modelu veřejné správy a rozsahu přenesené působnosti na obcích dle jednotlivých typů
- e) Podpora meziobecní spolupráce včetně jejího systémového financování a legislativního ukotvení
- f) Zavedení systému průběžného vzdělávání pro členy zastupitelstev obcí, zaměstnanců obcí, zaměstnanců organizací zřizovaných obcemi i zaměstnanců dobrovolných svazků obcí, a to včetně rozvíjení svazové právní poradny
- g) Zvýšení vymahatelnosti práva
- h) Zavedení evidence skutečného pobytu a jeho legislativní ukotvení
- i) Zajištění vysoké ochrany osobních údajů cestou zvýšení podpory a metodického vedení gesčními orgány (zejména MV ČR), zjednodušení postupů při výkonu ochrany osobních údajů a dostatečného finančního krytí ze státního rozpočtu na výkon požadovaných služeb při aplikaci GDPR
- j) Posilování dobrého jména Svazu měst a obcí České republiky a pozitivního vnímání práce starostů a primátorů vůči široké veřejnosti a omezení kriminalizace volených funkcí na komunální úrovni

II. Služby v území

- a) Zajištění podpory obcím v přizpůsobování se měnícím se požadavkům na veřejné služby v návaznosti na demografické změny ve společnosti a stárnutí populace
- b) Zachování maximální možné dostupnosti základních služeb a státních úřadů v území
- c) Rozvoj a podpora bydlení

III. Finance

- a) Navýšení daňových příjmů obcí v rámci rozpočtového určení daní tak, aby se samotný podíl obcí čím dál tím více přibližoval hodnotě jedné třetiny v rámci RUD
- b) Prosazení výkonového modelu financování přenesené působnosti u vytípaných agend za podmínek zachování dostupnosti těchto agend ve správním území obcí s rozšířenou působností, minimálně však pověřených obecních úřadů
- c) Zpřehlednění systému dotací a zjednodušení související administrace
- d) Plné krytí veškerých úkolů uložených státem ze státního rozpočtu

IV. Doprava

- a) Zajištění podpory udržitelné mobility, cyklodoprava, stezky a zvýšení bezpečnosti dopravy, včetně zajištění zdrojů financování na rekonstrukci dopravní infrastruktury
- b) Dostatečná dopravní obslužnost území
- c) Posílení pravomocí obcí při regulaci využívání místních a účelových pozemních komunikací pro těžkou nákladní dopravu nad 3,5 tuny, v návaznosti na řešení odklonu těžké nákladní dopravy z průjezdných úseků silnic I., II. a III. třídy

V. Školství a sport

- a) Zajištění vhodných zdrojů financování pro modernizaci a výstavbu školské infrastruktury, sportovní infrastruktury a zajištění jejich provozu
- b) Navýšení koeficientu v rámci RUD pro školství tak, aby jeho výše odpovídala reálným nákladům obcí v této oblasti výkonu samosprávné činnosti
- c) Navýšení metodické podpory zřizovatelů škol a školských zařízení
- d) Vytvoření dlouhodobé systematické podpory v oblasti distanční formy vzdělávání, a to v oblasti metodické, technické a materiální

VI. Životní prostředí

- a) Úprava odpadové legislativy tak, aby zajistila udržitelné odpadové hospodářství v obcích, aniž by některé skupiny obcí byly touto legislativou diskriminovány, při zajištění dostatečných finančních prostředků na nutné změny odpadového hospodářství a na zajištění odbytu recyklovatelných odpadů
- b) Úprava legislativy v oblasti vodního hospodářství tak, aby bylo zajištěno udržitelné zásobování pitnou vodou i čištění odpadních vod při zajištění dostatečných finančních prostředků zvláště v řídce osídlených oblastech
- c) Úprava legislativy v oblasti energetiky a zajištění dostatečných finančních prostředků reagujících na nové trendy v energetice (úspory energií, komunitní energetika, nové zdroje energie, skladování energie, vlivy rostoucí ceny povolenek na systémy CZT atd.)
- d) Nastavení legislativních i finančních podmínek pro naplňování klimatických cílů Evropské unie na lokální úrovni a rozvoj spolupráce mezi obcemi a městy při realizaci tohoto cíle

VII. Bezpečnost

- a) Zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva v souvislosti s mimořádnými událostmi a krizovými situacemi (např. povodně, požáry, epidemie, ztráta pramenišť, sucha apod.).

- b) Zajištění finanční, materiální, metodické a další podpory všech složek integrovaného záchranného systému, včetně jednotek sboru dobrovolných hasičů obce a obecní policie.
- c) Předcházení sociálně patologických jevů ve městech a obcích (kriminalita, bezdomovectví, drogy apod.)

VIII. Regionální rozvoj, kohezní politika, územní dimenze

- a) Ovlivňování nastavení národních dotačních titulů pro obce, vyjednávání chybějících témat a vhodné komplementarity národních a evropských dotačních zdrojů
- b) Podpora samospráv v aktivní implementaci programového období 2021–2027, včetně podpory určené k řešení dopadů pandemie COVID-19
- c) Podpora členských měst a obcí při zohledňování aspektů udržitelného rozvoje; podpora udržitelného rozvoje venkova a malých obcí
- d) Příprava a podpora samospráv pro budoucí realizaci projektů v rámci přímo řízených programů EU

IX. Zemědělství a lesnictví

- a) Podpora udržitelného rozvoje venkovských oblastí
- b) Prosazování zájmů samospráv v přípravě a nastavení Společné zemědělské politiky
- c) Řešení dopadů zemědělské činnosti na krajinu a obecní infrastrukturu
- d) Podpora trvale udržitelného hospodaření v lesích, včetně zajištění financování, v návaznosti na probíhající kůrovcovou kalamitu a její důsledky

X. Cestovní ruch

- a) Podpora tvorby jednotného národního systému cestovního ruchu a jeho financování
- b) Nastavení podmínek pro propojení cestovního ruchu a kultury v území
- c) Nastavení digitální platformy pro výběr poplatků z pobytu v rámci ubytovacích zařízení a efektivní kontrola jeho výběru

XI. Informatika

- a) Plnění Digitální koncepce a s ní souvisejících a na ni navazujících dokumentů
- b) Zajištění základní vysokorychlostní internetové sítě jako jedné ze strategických sítí pod gescí veřejné správy

XII. Mezinárodní spolupráce

- a) Prosazování zájmů obcí ČR na úrovni Evropské unie a na mezinárodní úrovni
- b) Podpora mezinárodní spolupráce obcí a posilování znalostí a dovedností obcí potřebných k úspěšné realizaci mezinárodních projektů
- c) Rozvoj spolupráce Svazu se zahraničními asociacemi místních samospráv a zapojení do mezinárodních sítí a platform spolupráce

XIII. Sociálně-zdravotní agenda

- a) Zajištění dostupných a kvalitních sociálních, zdravotních a souvisejících služeb na území měst a obcí s důrazem na vytvoření dlouhodobě udržitelného rozvoje těchto služeb prostřednictvím prosazení jejich udržitelného financování, které bude reflektovat skutečné potřeby obyvatel a kapacity služeb v území
- b) Prosazování nutných opatření, která umožní efektivně čelit demografickému vývoji a stárnutí populace, a to skrze zajištění adekvátní podpory měst a obcí v budování potřebné infrastruktury služeb (terénní a ambulantní služby, domovy pro seniory, dostupné bydlení, systém dlouhodobé péče apod.)

XIV. Kultura

- a) Zajištění vícezdrojového financování provozu kulturních institucí zřizovaných městy a obcemi včetně legislativního nastavení
- b) Zajištění dostatečné finanční podpory v případě obnovy a udržení nemovitých kulturních památek a dalších objektů vnímaných jako památky ve městech a obcích
- c) Nastavení systému výběru autorských poplatků od měst a obcí kolektivními správci

Solární panely šetří životní prostředí i peníze

INSPIRUJTE SE OBCÍ NEMILE, KTERÁ DÍKY FOTOVOLTAICE ZA KORUNU UŠETŘÍ VÍCE NEŽ 2 MILIONY KČ A 310 TUN CO₂

Obnovitelné zdroje energie jsou čím dál víc v kurzu a tento trend následovala i obec Nemile nedaleko Zábřehu, která využila nový produkt společnosti ČEZ ESCO – Fotovoltaika za korunu. Díky němu byla na střeše čistírny odpadních vod (ČOV) v obci Nemile vybudována fotovoltaická elektrárna se solárními panely, která každoročně vyrobí kolem 19 MWh elektrické energie, což je téměř třetina celoroční spotřeby ČOV. Za dobu své životnosti uspoří na energiích přes 2 miliony korun a přírodě ušetří 310 tun emisí oxidu uhličitého. Obec za elektrárnu přitom zaplatí pouhou korunu, elektrárna se splatí během 15 let provozu.

ČEZ ESCO bude do té doby fotovoltaickou elektrárnu provozovat a zajišťovat její údržbu, zatímco obec bude elektřinu vyrobenou solárními panely vykupovat za předem dohodnutou cenu, což přinese vesnici s necelými sedmi sty obyvateli další úspory. Ty budou znamenat stabilizaci cen za stočné nejen pro obyvatele Nemile, ale i sousední obce Jestřebí, která je na čistírnu odpadních vod také napojena. Fotovoltaické panely jsou na střeše elektrárny v 5 řadách po 10 kusech a zabírají 110 metrů čtverečních, tedy téměř celou část střechy obrácenou na jih. Instalovaný výkon elektrárny je 19,25 kWp.

„Samozřejmě nás těší všechny finanční úspory, ale v dnešní době se díváme stále více i na ekologickou stránku. Jsme rádi, že můžeme přírodě pomoci alespoň svým malým dílem,“ říká starosta obce Petr Šimek, který se zároveň stal propagátorem obecní fotovoltaiky. Elektrárny na střechách obecních budov totiž stále nejsou ani zdaleka pravidlem, nicméně v posledních měsících zažívají nebývalý boom.

„Zastupitelé si jako dobří správci obecního majetku začínají uvědomovat ekonomické i ekologické přínosy fotovoltaiky. A právě mnohé obecní objekty, například čistírny odpadních vod nebo domovy pro seniory, jsou ideálním místem pro instalaci fotovoltaické elektrárny, protože mají celoroční a konstantní spotřebu,“ vysvětluje ředitel ČEZ ESCO pro komoditní služby Martin Ludvík.

Výhody solárních panelů

Fotovoltaické elektrárny provozované Skupinou ČEZ v České republice vyrobily za posledních deset let více než 914 tisíc MWh ekologické elektřiny, čímž ušetřily 822 tisíc tun uhlí a zamezily vypuštění více než 875 tisíc tun CO₂. Právě takové dopady by si vyžádala výroba stejného množství energie v klasických elektrárnách. Za dveřmi je podle odborníků další prudký rozvoj. Cena solárních panelů klesá, jsou mnohem odolnější proti rozmarům počasí a jejich účinnost výrazně roste. To bude znamenat snižování plochy potřebné pro zajištění dostatečného výkonu –

zatímco dříve se solární elektrárny budovaly na velkých pozemcích, teď budou stále častěji stačit střechy budov.

Na střechách vznikají i rozsáhlejší projekty. První velká solární elektrárna ČEZ v nové éře roste ve vnějším areálu jaderné elektrárny Dukovany na speciálně upravených střechách nových parkovacích stání. Zároveň nyní společnost ČEZ ESCO projektuje největší českou FVE elektrárnu za posledních 10 let, která vznikne na střechách ŠKODA AUTO v Mladé Boleslavi.

Více o zelených řešeních ČEZ ESCO najdete na Fotovoltaika za korunu s realizací na klíč | ČEZ ESCO (cezesco.cz)

Podpořme společně lesní hospodářství z prostředků Společné zemědělské politiky

Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR (SVOL) společně se Svazem měst a obcí ČR a Českou biskupskou konferencí požádaly 6. října prostřednictvím memoranda Ministerstvo zemědělství, aby zohlednilo místní podmínky a potřeby České republiky v oblasti lesního hospodářství a vyčlenilo v pilíři rozvoje venkova Společné zemědělské politiky 130 mil. eur na nadcházející programové období 2023–2027.

Návrh Ministerstva zemědělství na financování Strategického plánu Společné zemědělské politiky pro oblast lesního hospodářství je silně poddimenzovaný. Proto SVOL inicioval vznik společného memoranda, které bylo počátkem října odesláno přímo ministrowi zemědělství. Předseda SVOL Jiří Svoboda k tomu konstatoval: „Věříme, že ministerstvo a poté i vláda budou věnovat naší společné výzvě náležitou pozornost a dosavadní návrh přehodnotí. Navrhovaných 2,2 % z pilíře rozvoje venkova pro lesní hospodářství neodpovídá významu lesů pro naplnění cílů adaptace na klimatické změny a situaci v českých lesích.“

V České republice pokrývají lesní pozemky 2 677 329 ha, což představuje 34 % z celkové rozlohy státu. Zemědělská půda zaujímá 51 % celkového území státu. Lesy, které mají stěžejní úlohu nejen ve zmírňování klimatických změn, ale také pro zajištění uhlíkové neutrality a zvyšování biodiverzity v krajině, v současné době čelí dopadům kůrovcové kalamity mimořádného rozsahu. Za období 2018–2020 jsou celkové ekonomické dopady kůrovcové kalamity podle Czech Forest think tank odhadovány na téměř 100 miliard korun.

V předchozím programovacím období (1.–11. kolo Programu rozvoje venkova) bylo pro lesní hospodářství alokováno cca 186 mil. eur. Obrovský převis žádostí ukázal, že alokace na intervence do lesnické infrastruktury a technologické investice nebyly dostatečné. Ve 13. kole, které odstartovalo 5. října, je na výstavbu a rekonstrukce lesních cest alokováno 460 mil. Kč. Skutečností ovšem je, že žadatel bez navýšení kategorie lesní cesty nemá šanci se svou žádostí uspět. Na obnovu lesních porostů po kalamitách, kde mohou žádat i státní lesy, je v posledním kole alokováno 400 mil. Kč.

Rozpočet Společné zemědělské politiky na nové období byl celkově ponížen o jednu třetinu. Za akceptovatelné lze z pohledu signatářů společného memoranda považovat snížení alokace na lesní hospodářství maximálně na 130 mil. eur. Návrh Ministerstva zemědělství však uvažuje pouze s alokací 28,6 mil. eur. Signatáři memoranda vnímají okolnosti rozpočtových omezení, přesto jsou toho názoru, že podpora segmentu z evropských i národních zdrojů by se měla vzhledem k situaci logicky spíše zvyšovat. Na lesy jsou kladeny velké nároky a velká očekávání, a to jak v rámci EU, tak na národní úrovni. Bez oprav lesních cest poškozených v důsledku kůrovcové kalamity, které jsou na většině míst hojně využívány veřejností, a bez moderní lesní techniky šetrné k životnímu prostředí nebude možné za neustálého odlivu pracovní síly z lesnictví tyto ambice naplnit.

Signatáři memoranda proto vyzývají Ministerstvo zemědělství, aby přehodnotilo rozdělení finančních alokací ve prospěch podpory udržitelného a konkurenceschopného lesního hospodářství a pro lesy vyčlenilo minimálně 130 mil. eur. S ohledem na dlouhodobý vývoj v lesním hospodářství a zajištění všech funkcí lesa i v budoucnu signatáři žádají, aby ministerstvo zařadilo do hlavních priorit rozvoje venkova s odpovídajícím finančním zajištěním investice do lesnické infrastruktury a technologické investice v lesnictví. „Pokud chceme veřejně hovořit o zásadní funkci lesů při ochraně klimatu a našich vodních zdrojů a chceme si toto dát jako jedno z témat našeho nastávajícího předsednictví Evropské unii, pak se o ně musíme také odpovídajícím způsobem starat. Znamená to samozřejmě investice nejen do lesů samotných, ale i podporu jejich vlastníků, ať už soukromých či obecních,

Signatáři memoranda vyzývají Ministerstvo zemědělství, aby:

1. v souladu se základními politickými parametry EU v připravovaném modelu SZP lépe zohlednilo místní podmínky a potřeby České republiky v oblasti lesního hospodářství,
2. přehodnotilo rozdělení finančních alokací ve prospěch podpory udržitelného a konkurenceschopného lesního hospodářství, které může významně přispět k Zelené dohodě pro Evropu,
3. pro lesní hospodářství vyčlenilo minimálně 130 mil. eur,
4. s ohledem na dlouhodobý vývoj v lesním hospodářství, na schválenou Koncepci Státní lesnické politiky do roku 2035 a zajištění všech funkcí lesa i v budoucnu zařadilo do hlavních priorit rozvoje venkova s odpovídajícím finančním zajištěním investice do lesnické infrastruktury a technologické investice v lesnictví.

aby se o ně mohli starat s péčí řádného hospodáře. Vždyť jen tak budou lesy plnit svoji roli i do budoucna,“ konstatoval předseda Svazu měst František Lukl.

Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a předseda České biskupské konference, upozornil na zásadní úkol, který společnost od lesů očekává v souvislosti s ochranou klimatu a důležitost jeho podpory. Uvedl, že v situaci, kdy jsou lesy silně poškozené a ochrana životního prostředí očekává velkou pomoc právě od lesů, nevidí jako dobré plánovat na budoucí léta menší finanční podporu, než byla dosud. To je chyba, kterou je potřeba opravit.

zpracováno na základě tiskové zprávy

Sbírka právních předpisů ÚSC a některých správních úřadů – nová povinnost pro obce od ledna 2022

Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů, přináší další povinnosti pro obce, a to vkládat své právní předpisy do systému jmenované sbírky. Co nás čeká a na co je třeba se připravit od 1. ledna 2022, to se dozvíte v následujících řádcích.

O Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních předpisů (dále jen „Sbírka“) jsme slyšeli již mnohokrát. Svaz se aktivně zapojil do přípravy její elektronické podoby, jež leží na bedrech Ministerstva vnitra jako gestčního orgánu. Z čehož i plyne, kdo je správcem této Sbírky. Ano, právě zmíněné Ministerstvo vnitra. Lze očekávat, že i díky této Sbírce se zjednoduší a urychlí případná kontrola právních předpisů obce a současně budou právní předpisy obce snadno dostupné neomezenému okruhu osob.

Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů, nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2022. Na nabytí účinnosti se intenzivně připravuje i Ministerstvo vnitra, jež stanovuje jednotlivé funkcionality Sbírky, která by tak měla fungovat jako kompletní a úplný přehled právních předpisů územních samosprávných celků dostupný dálkovým (rozumějme elektronickým) způsobem. Vyhledávání ve Sbírce tak bude možné jak ve všech právních předpisech, tak dle požadovaného klíče. Bude reálné i generování sestav právních předpisů vložených do Sbírky. Hlavním cílem nové právní úpravy publikace právních předpisů obcí je zejména centrální a úplný přehled těchto právních předpisů, sjednocení vyhlásování právních předpisů územních samosprávných celků, posílení právní jistoty občanů a dostupnost právních

předpisů územních samosprávných celků pro občany, ale i pro orgány veřejné moci. Současně budou zveřejňovány kromě právních předpisů některých správních úřadů i dokumenty týkající se výkonu dozoru (např. rozhodnutí dozorového orgánu či rozhodnutí Ústavního soudu) a dokumenty uveřejňované ve Věstníku kraje.

Pozornost je však od 1. 1. 2022 věnovat nabytí platnosti právního předpisu obce, jež, a nyní pozor, nastává dnem vyhlášení ve Sbírce. Vložení právního předpisu obce do Sbírky bude probíhat prostřednictvím elektronického formuláře do datové schránky správce Sbírky v otevřeném a strojově čitelném formátu včetně metadat. Za úplnost a správnost odpovídá vždy vkladatel, tedy je třeba být pečlivý a pozorný. Nicméně, i pokud se stane chyba, a ta se jednoduše může stát, budou možné formy nápravy elektronickou cestou. Celý elektronický systém je ve své současné podobě nastaven velmi intuitivně tak, aby

byl uživatelsky přívětivý a přehledný, a to včetně případné opravy vloženého právního předpisu.

Co říci závěrem? **Povinnost vložit stávající právní předpisy do Sbírky právních předpisů územních samosprávných celků je dle citovaného zákona dána do tří let ode dne nabytí účinnosti zákona o Sbírce, tj. do 1. 1. 2025**, v opačném případě právní předpisy pozbydou platnosti. Jak je i z odůvodnění tohoto postupu zjevné, stanovení tohoto požadavku je nezbytné k dosažení hlavního cíle zřízení Sbírky, jímž je vznik ucelené moderní elektronické databáze. Správce Sbírky, Ministerstvo vnitra, bude fungovat, respektive již funguje jako metodický orgán pro obce a má pro ně připraveny metodické materiály. Od září tohoto roku probíhají školení pro obce po celé České republice, je připraven videomanuál, jak provádět vkládání a případné změny a v provozu bude i Help linka. Nelze opominout ani poskytování individuální metodické pomoci obcím s vkládáním právních předpisů prostřednictvím územních pracovišť Ministerstva vnitra v jednotlivých krajích. Ne, tedy jistě třeba mít žádné obavy. Naopak, Sbírka bude v mnohém obrovským přínosem, neboť již bude pro každého snadno zjistitelné, co v té a které obci platí dle jejich právního předpisu.

*Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce*

Ochrana oznamovatelů – nové povinnosti

Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále také Směrnice) přináší nové povinnosti, především zavedení tzv. vnitřního oznamovacího systému a ochrany osob, které oznámí porušení práva Unie, o kterém se dozví, před odvetnými opatřeními ze strany zaměstnavatele. Členské státy EU mají povinnost Směrnici implementovat národní legislativou do 17. prosince 2021.

Legislativní návrh

Ministerstvo spravedlnosti připravilo návrh zákona o ochraně oznamovatelů, kterým měla být Směrnice EU o ochraně osob zavedena do českého právního řádu. Návrh zákona však neprošel celým legis-

lativním procesem. V Poslanecké sněmovně skončil v prvním čtení. Ministerstvo spravedlnosti je připraveno návrh předložit znova v době co nejkratší po jmenování nové vlády. Lze předpokládat, že návrh zákona nabyde účinnosti nejdříve 1. ledna 2023.

Přímý účinek směrnice

I když nedošlo k zavedení směrnice do českého právního řádu, nevyhne se Česká republika některým závazkům, které ze směrnice vyplývají. Směrnice má přímý vertikální účinek, což znamená, že se

jednotlivci mohou domáhat vůči orgánům státu a jiným orgánům veřejné moci práv, která jim směrnice přiznává. S uplynutím implementační lhůty bude tedy možné oznamovat porušení práva EU ve vybraných oblastech, na něž evropská směrnice dopadá. Jde např. o oblast ochrany životního prostředí, bezpečnosti výrobků, správy daně z přidané hodnoty, bezpečnosti dopravy a přepravy, ochrany zvířat, letecké dopravy či předcházení praní peněz a financování terorismu.

Dle výkladu Ministerstva spravedlnosti se tak lze domáhat práv i vůči územním samosprávným celkům. V případě obcí a měst jde o ty, které mají více než 10 000 obyvatel. **Nejdéle k 17. prosinci tohoto roku, kdy uplyne lhůta pro zavedení směrnice do právního řádu ČR, budou územní samosprávné celky (s počtem obyvatel vyšším než 10 000) povinny zavést tzv. vnitřní oznamovací kanály.**

Ochrana oznamovatelů

Oznamovatelem může být zaměstnanec, ale i osoba samostatně výdělečně činná, dobrovolník, stážista, uchazeč o zaměstnání či další osoby pohybující se v pracovním prostředí, které se mohly o protiprávním jednání dozvědět. Ochrana je poskytována oznamovateli a také jiným

fyzickým osobám (osoby blízké) i právnickým osobám s kvalifikovaným vztahem k oznamovateli.

Ochrana by podle směrnice měla zahrnovat ochranu totožnosti oznamovatele, zákaz odvetných opatření, za jehož dodržení je odpovědný příslušný zaměstnavatel, právo domáhat se náhrady škody nebo nemajetkové újmy, přenos důkazního břemene v civilním soudním sporu na zaměstnavatele, zjednodušení podmínek pro podání návrhu na vydání předběžného opatření.

Povinnosti obcí a měst

Pokud mají obce a města více než 10 000 obyvatel, vyplývá pro ně ze směrnice povinnost zřídit vnitřní oznamovací kanál (systém) a zajistit osobu tzv. interního prošetřovatele. Vnitřní oznamovací kanál musí umožňovat podání oznámení písemně, telefonicky i osobně. Informace o možnostech a způsobech podání musí být veřejně přístupné.

Oznamovatel má nárok na to, aby byl vyrozuměn o tom, jak bylo s oznámením naloženo. Směrnice počítá s tím, že interní prošetřovatelé budou přijatá oznámení posuzovat z hlediska jejich pravdivosti a důvěryhodnosti. K tomu by jim vnitřní předpisy obce nebo města měly přiznat potřebné procesní nástroje. Dojde-li prošetřovatel k závěru,

že bylo spácháno protiprávní jednání nebo dochází k udržování protiprávního stavu, navrhne obci/městu jako zaměstnavateli nápravná opatření k řešení této situace.

Směrnice nevylučuje možnost, že vnitřní oznamovací kanály budou sdíleny např. v rámci dobrovolných svazků obcí. Agendou může být pověřen i externí subjekt, např. pověřenec pro ochranu osobních údajů či advokát. Obec/město může výkonem agendy pověřit své vlastní zaměstnance, na něž nebudou z hlediska právní úpravy kladeny žádné zvláštní požadavky. Jedinou kvalifikací bude jejich zletilost, svéprávnost a bezúhonnost.

Metodika Ministerstva spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti připravuje vydání metodiky k zavádění povinností ze směrnice o ochraně oznamovatelů. Metodika bude uveřejněna i na webových stránkách Svazu. Dotazy k zavádění povinností k ochraně oznamovatelů na základě směrnice je rovněž možné zasílat řediteli Odboru střetu zájmů a boje proti korupci MSp JUDr. Jiřímu Kaprasovi – jkapras@msp.justice.cz.

Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce

„Třikrát a dost“ – co nám novela zákona o hmotné nouzi přinese?

Senát už v srpnu schválil novelu zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, který bude nově umožňovat krátit sociální dávky za neuhrazené pokuty uložené osobám, které opakovaně páchají závažné přestupky. Mimo dopouštění se rušení nočního klidu, krádeží či násilí novela počítá také se strháváním dávek rodinám, které opakovaně neposílají děti do školy.

Jaký je cíl a obsah novely?

Návrh podle předkladatelů reaguje na situaci v problémových regionech a jeho cílem je zvýšit motivaci některých lidí závislých na sociálních dávkách chovat se v souladu se zákonem. Úřady práce podle novely budou moci provádět srážky z dávek na úhradu nezaplacených pokut za přestupky proti občanskému soužití, veřejnému pořádku a proti majetku. Shodně budou postupovat i v případě nepřihlášení dítěte k zápisu k povinné školní docházce a v případě zanedbávání péče o povinnou školní docházku žáka, což je považováno rovněž za velmi zásadní ustanovení novely. O část dávek budou moci přijít rovněž osoby, které neuhradily po-

kutu za porušení povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou obce pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.

O srážkách z příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení bude rozhodovat orgán pomoci v hmotné nouzi, který dávku vyplácí nebo naposledy vyplácel. Pokud bude mezi společně posuzovanými osobami nezaopatřené dítě, musí dávka po provedení srážky zůstat nejméně ve výši jeho životního minima. Uvedené srážky budou příjmem rozpočtů obecních úřadů ob-

cí s rozšířenou působností, které pokuty uložily.

Podporovatelé vs. odpůrci

Ze strany podporovatelů bylo zmiňováno, že míra solidarity musí mít určité hranice. Rovněž bylo poukazováno na cestu ke zlepšení vymahatelnosti práva v České republice – hrozba odebrání dávek by totiž měla od páchání přestupků odrazovat. Naopak kritika novely zaznívala od některých opozičních stran a rovněž od ombudsmana Stanislava Křečka. Odebírání dávek podle nich ohrožuje základní lidská práva a mohlo by dopadnout i na lidi ze společné domácnosti pachatele včetně dětí.

Projednávání novely v Senátu

Senátní výbory se k navrhované represi postavily rozdílně. Zatímco garanční sociální výbor prosazoval zamítnutí novely, ústav-

ně-právní výbor doporučil její přijetí. Právě v rámci diskuse došlo ke střetu mezi podporovateli a odpůrci novely. Odpůrci tvrdili, že restrikce nefunguje a je nutná sociální prevalence. Senát však nakonec novelu schválil

celkem 44 hlasy ze 71 přítomných senátorů. **Zákon tak nabyde účinnosti dnem 1. ledna 2022.**

Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce

Úskalí novelizace zákona o místních poplatcích – jak správně nastavit odpadové vyhlášky?

Balíček nové odpadové legislativy nepřinesl do tuzemského právního řádu pouze další třídicí povinnosti nebo zákaz skládkování. Změny se dočkala i problematika místních poplatků a souvisejících odpadových vyhlášek. Novela zákona o místních poplatcích umožňuje obcím zvolit si jednu ze čtyř podob poplatku za komunální odpad. Obce, které chtějí i nadále vybírat poplatek za komunální odpad, si musí jednu z nabízených variant vybrat a včlenit ji do odpadové vyhlášky. Lhůta pro její vydání se kvapem blíží – nová vyhláška musí být účinná k 1. 1. 2022. Nastavení obecní vyhlášky ale není jen tak, a proto byla tomuto problému věnována pozornost i během Právní konference Svazu.

Fungování odpadového hospodářství představuje pro většinu obcí nemalou finanční, personální i administrativní zátěž. Pro pokrytí nákladů poskytl samosprávám zákonodárce nástroj v podobě oprávnění zavést poplatek za komunální odpad. V našich podmínkách, nicméně k plné úhradě nákladů na provoz obecního odpadového hospodářství, slouží poplatek jen výjimečně, většinou obce na odpady doplácí.

Úprava místních poplatků za komunální odpad se letos dočkala značných změn. Nově je možné vybrat si ze dvou základních typů poplatku, a to:

- poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (tzv. poplatek za hlavu),
- poplatek za odkládání odpadu z nemovité věci.

V případě poplatku za obecní systém odpadového hospodářství může obec stanovit jeho výši až na 1200 Kč. Pro jeho zavedení hovoří především administrativní nenáročnost, na druhou stranu je úprava tohoto typu často terčem kritiky, neboť

adekvátně nezohledňuje počet osob dlouhodobě užívajících rekreační nemovitosti. V konečném důsledku tedy při zavedení tohoto poplatku v obci s početnou komunitou rekreatantů nejspíše dojde k situaci, kdy přihlášení občané budou doplácet na nepřihlášené avšak reálně pobývací rekreaanty. Obce se někdy snaží tento trend zvrátit, a to např. zavedením dvojí sazby poplatků – nižší pro přihlášené, vyšší pro rekreaanty, což ale nelze doporučit.

Pokud obce zvolí **poplatek za odkládání odpadu z nemovité věci**, čeká je další volba – a to sice základu, ze kterého bude poplatková povinnost počítána. Ten může mít formu hmotnostní (odložené kg za dílčí období), objemovou (litry odložené za dílčí období), popřípadě dle kapacity soustředovacích prostředků (v litrech za dílčí období). Problematickou se zde jeví především administrativní náročnost související s nutností evidence kapacity odloženého odpadu. Na každý pád ale musí obce, které chtějí jakýkoliv typ poplatku za komunální odpad vybírat, určit poplatkovou povin-

nost svým občanům skrze obecně závaznou vyhlášku.

Svaz měst a obcí dlouhodobě upozorňuje na problémy, které nová úprava poplatků za komunální odpad přinesla. Jako značně nešťastné je vnímáno zejména legislativní nastavení poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Tento problém v plné síle odkryla koronavirová pandemie a související přesun podstatné části městského obyvatelstva do rekreačních oblastí. Svaz se proto snaží o uspořádání vícestranného jednání se státní správou, na kterém by měla být diskutována změna současné, nevyhovující úpravy.

Jelikož správné nastavení odpadových vyhlášek není bez problémů, a nová odpadová legislativa přinesla i množství dalších změn, byla v rámci právní poradny, kterou pro Svaz vede advokátní kancelář KVB, zřízena zvláštní sekce. Část poradny zaměřenou na odpady naleznete na stránce <https://www.poradnaproobce.cz/odpadova-legislativa>. K dispozici jsou i vzory odpadových vyhlášek a kalkulačka poplatků.

Na zářijové Právní konferenci Svazu vystoupil s příspěvkem týkajícím se odpadových vyhlášek **Jakub Joklík** z Ministerstva vnitra, který také redakci našeho zpravodaje odpověděl na několik otázek.

Jaké nejčastější chyby při přípravě nových odpadových vyhlášek obce dělají? Napadá Vás nějaká dobrá rada, jak postupovat, aby obce nastavily vyhlášky správně? Kam se mohou obce obrátit pro radu?

Při přípravě nových obecně závazných vyhlášek doporučujeme obcím vycházet z příslušných vzorů a metodických materiálů Ministerstva vnitra. Rovněž při přípravě příslušných právních předpisů mohou obce využít standardní (bezplatné) metodické pomoci pracovníků územních oddělení dozoru Ministerstva vnitra. Vzory příslušných vyhlášek, jakož i kontakty na příslušné pracovníky územních oddělení dozoru,

lze nalézt na webových stránkách ministerstva www.mvcr.cz/odk2.

Vedle formálních chyb (např. nedostatky v gramatice a interpunkci, chybné číslování odstavců a článků, používání razítka s malým statním znakem), které zpravidla nemají vliv na zákonnost příslušné vyhlášky, se obce dopouštějí i celé řady věcných pochybení, které už mohou mít zásadní dopad na zákonnost či aplikaci právního předpisu. **Obce nejčastěji chybují v případě obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích**, což je způsobeno dvěma faktory.

Podíl těchto poplatkových vyhlášek se dlouhodobě pohybuje mezi 35 a 50 % (v roce 2020 se v důsledku novely zákona o míst-

ních poplatcích jednalo dokonce o 75 %), přičemž obce v nich mohou upravovat jen ty záležitosti, které přímo stanoví zákon o místních poplatcích; případná odchylka od zákona tak zpravidla vede k nezákonnosti. Mezi typická pochybení patří kombinace starých a nových vzorů Ministerstva vnitra, doplňování vzorů o nezákonná ustanovení (např. převzetí celých pasáží a ustanovení z dosavadní vyhlášky) či „bezhlavé“ opsání vyhlášky od sousední obce.

Při tvorbě obecně závazné vyhlášky by se tak obec měla držet příslušného (aktuálního) vzoru, případně využít metodické pomoci pracovníků Ministerstva vnitra.

Jak se díváte na snahy některých obcí reagovat na problém chatařů nastavením dvojí sazby poplatku? Je to z hlediska zákona přípustné?

Ministerstvo vnitra se s touto problematikou setkává dlouhodobě, a to i v rámci individuálních podnětů od konkrétních občanů; tato problematika byla umocněna i současnou mimořádnou situací v souvislosti s výskytem onemocnění covid-19, kdy řada lidí trávila čas v rekreačních objektech. Nová odpadová legislativa zavedla s účinností od 1. 1. 2021 dva nové místní poplatky za komunální odpad – poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (vázan na produkci komunálního odpadu dle jeho objemu či hmotnosti, případně dle objednané kapacity sběrné nádoby pro příslušnou nemovitou věc) a místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (poplatek paušálního charakteru, vázaný na formální kritérium pobytu osoby v obci, případně na vlastnictví zákonem stanovené nemovité věci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba). Příslušná problematika se pak dotýká pouze poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

V důvodové zprávě k novele zákona o místních poplatcích, kterou byly výše uvedené poplatky za komunální odpad zavedeny, se mimo jiné uvádí: „Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je poplatek za samotnou existenci systému nakládání s komunálním odpadem v obci. Tento poplatek vychází z principu, že ze systému má prospěch každá osoba, která je přihlášena v obci nebo vlastní na území obce nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba (srov. důvodovou zprávu k § 10e vymezující poplatníka tohoto poplatku), a to zásadně stejnou měrou. Proto obec zavede tento poplatek v pevné výši s tím, že se platí samostatně z důvodu přihlášení a samostatně z důvodu vlastnictví každé jednotlivé nemovité věci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je naopak založen na skutečném množství vyprodukovaného odpadu, který byl odložen do soustředovacích nádob nebo na určená místa, případně na kapacitě soustředovacích prostředků objednaných na poplatkové období.“

V případě, že si obec zvolí konkrétní variantu místního poplatku za komunální odpad, musí respektovat její charakter a zákonodárcem stanovené základní parametry. V případě poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, tak nelze plošně stanovit různou výši sazeb pro osoby v obci přihlášené a osoby vlastníci zde zákonem stanovenou nemovitou věc, v níž není přihlášena žádná fyzická osoba, a to ani prostřednictvím osvo-

bození či úlev. V opačném případě obec nepřipustně zasahuje do základního parametru poplatku. Rovněž je nutné dodat, že stanovení odlišných sazeb pro různé skupiny poplatníků může narušovat rovnováhu mezi těmito skupinami, což by bylo nutné považovat za diskriminační. Má-li obec za to, že jí zvolený místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství není

O problematice stanovení poplatků za odpad se hovořilo také na zářijové Právní konferenci.

ve vztahu k zákonem vymezeným kategoriím poplatníků spravedlivý, může zavést místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, který není paušálního charakteru a odráží reálnou produkci odpadu. Další určitou možností, jak může obec řešit náklady v souvislosti s nakládáním s komunálním odpadem, je prostřednictvím příslušných koeficientů u daně z nemovitých věcí.

Během Vašeho vystoupení na naší Právní konferenci jste zmínil snahy některých obcí o nahrazení místního poplatku za komunální odpad občanskoprávním smluvním režimem. Jak se na tyto snahy díváte a co Vás k tomuto pohledu na věc vede?

Obec má v souladu se zákonem o odpadech povinnost zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob. Zákon nepodmiňuje převzetí komunálního odpadu jakoukoli úhradou; jedná se tedy o povinnost, kterou je obec povinna ze zákona bezpodmínečně plnit (v opačném případě se vystavuje možnému postihu ze strany příslušných kontrolních orgánů). Zákon však obci umožňuje pro pokrytí nákladů v souvislosti s nakládáním s komunálním odpadem zavést jeden z místních poplatků za komunální odpad (případně může náklady krýt i jiným způsobem). Pokud by se obec rozhodla jít „občanskoprávním smluvním režimem“, mohlo by na to být pohlíženo jako na obcházení zákonného způsobu zpoplatnění a nakládání s komunálním odpadem. Rovněž je nutné v této souvislosti zdůraznit, že bez ohledu na případné uzavření smlouvy s příslušným občanem má obec ze zákona povinnost vyprodukovaný komunální odpad od takového občana převzít.

*připravil a za rozhovor děkuje
Mgr. Tomáš Sobota
Legislativní a právní sekce*

A zase ty odpady! Nové povinnosti obcí, jakožto původců odpadů, v centru zájmu

Nová odpadová legislativa budila a budí u dotčené veřejnosti značné vášně. Co obcím vůbec přinesla? Jak se mají obce se zvýšenými nároky na třídění vyrovnat? Je opravdu nutný zákaz skládkování? Lze přimět občany, aby třídili více a hlavně lépe? Zásadní otázky, na které ale není snadné nalézt odpověď. Pohledy státní správy a samosprávy se navíc ledaskdy rozcházejí – to, co jeden považuje za nutné opatření, je pro jiného pouze nepříjemnou povinností. Nalézt společnou řeč rozhodně není jednoduché. Tématu legislativních novinek v oblasti odpadů tedy byla po právu věnována na Právní konferenci Svazu patřičná pozornost – viz i předcházející článek.

Nová odpadová legislativa přinesla obcím mnohé, dosud neznámé, povinnosti. Mezi nejvíce diskutované patří ambiciózní třídicí cíle, plánovaný zákaz skládkování využitelných odpadů a nastavení obecně závazných vyhlášek o poplatku za komunální odpad.

Nepřekvapí, že většina starostů je ze stanovených cílů a doprovodných opatření značně rozčarovaná. Vzhledem k tomu, že obce jsou dle zákona o odpadech od okamžiku, kdy osoba uloží odpad na místo k tomu obcí určené, původci daného odpadu, veškerá zaváděná opatření se jich přímo dotýkají. Pro rok 2025 je novým zákonem stanovena povinnost odděleně soustřeďovat 60 % komunálního odpadu, přičemž na další roky je tento podíl zvyšován, a to až na 70 % pro rok 2035. Nová legislativa zároveň počítá s výrazným omezením a v některých případech i pří-

mo zákazem skládkování. V konečném důsledku by mělo být skládkování využitelných odpadů kompletně zakázáno k roku 2030, z ostatních komunálních odpadů by se na skládky k roku 2035 mělo ukládat pouze 10 %. Souvisejícím doprovodným opatřením je i postupné snižování tzv. skládkovací slevy, díky které obce ukládají na skládkách do určitého množství odpady za zvýhodněnou cenu. V současnosti je tato sleva uplatnitelná pro hodnotu 200 kg odpadu/občan, v roce 2029 to má být již jen 120 kg/občan. Samostatnou kapitolou je pak nastavení obecních vyhlášek týkajících se poplatků za komunální odpad. Obce mnohdy nevědí, jak správně vyhlášku nastavit, popřípadě, kterou z variant zvolit.

Svaz se dlouhodobě zasazuje za postupnou, umírněnou cestu při plnění ekologických cílů, za nastavení takové legislativy,

kteřá by brala v potaz lokální zkušenosti, reflektovala praktické problémy a dopady navrhovaných opatření, a to zejména na obecní rozpočet. Proto se snaží se státní správou průběžně komunikovat, tlumočit názory členských municipalit a vytvářet příležitosti pro vzájemnou výměnu názorů. Vzhledem k tomu, že značná část relevantních norem a cílů vzniká na unijní úrovni, nejde o záležitost jednoduchou, a to ani v případě, kdy se podaří najít styčný bod mezi státem a samosprávou. Někdy se nicméně dílčí úspěch podaří, jako například letos v létě, kdy bylo při vzájemných jednáních mezi Svazem a dotčenými ministerstvy dosaženo shody na tom, že při volbě poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci ve variantě dle kapacity soustřeďovacích prostředků mohou obce nastavit splatnost poplatku průběžně, a tak se vyhnout ročnímu výpadku příjmů z této dávky.

Jednou z vhodných příležitostí pro odbornou diskuzi byla právě Právní konference Svazu, na které vystoupil mj. **Štěpán Jakl** z Ministerstva životního prostředí, který účastníkům odprezentoval výše zmíněné novinky, jež přinesla nová legislativa. Vzhledem k širokému zájmu o téma jsme se vrchního ministerského rady zeptali na několik doplňujících otázek, které nám laskavě zodpověděl.

V čem vidíte z pohledu MŽP největší úskalí dosažení stanovených třídicích limitů?

Domnívám se, že nastavené limity třídění jsou pro obce splnitelné. Jednak v současné době již existují obce, které plní cíl nastavený pro rok 2025. Dále v obcích stále existuje prostor pro zlepšení třídění všech recyklovatelných složek. To je možné provést buď zavedením motivačních poplatků, nebo dalším usnadněním třídění, například přidělením nádob na recyklovatelné složky každému domu (tzv. door-to-door systém) případně kombinací obojího. Zavádění door-to-door systémů podporuje MŽP ze svých dotačních programů. Zásadní pro splnění cílů bude důsledné třídění biologických odpadů, a to alespoň rostlinného původu, a do budoucna s rozvojem bioplynových stanic, bude možné uvažovat také o živočišné složce. Nepochybně musí být řešena i strana poptávky po vytríděných složkách komunálních odpadů.

Jak se mají obce vyrovnat se zvýšenou administrativou a náklady spojenými s odpadovým hospodářstvím?

Zde bych doporučil zejména sledovat příklady obcí, které již v současné době velmi dobře třídí, a zároveň se jim díky tomu daří udržet nízkou produkci smíšeného komunálního odpadu, a tím i nízké náklady na ukládání odpadů na skládku. Je potřeba se zaměřit na digitalizaci odpadového hospodářství a využívat moderní technologie i v této oblasti. Důležitým tématem, které bude nutné do budoucna řešit, je, že naprostá většina obcí odpadové hospodářství dotuje. Poplatek od obyvatel již dlouhou dobu nepokrývá náklady obcí na odpadové hospodářství a tento negativní aspekt se dále prohlubuje. Vidíme to na číslech o příjmech a nákladech obcí v oblasti odpadového hospodářství. Je to v podstatě v rozporu se základním principem práva životního prostředí Evropské unie:

„znečišťovatel platí“. Hospodaření s odpady by nemělo odčerpávat tak významné prostředky obcí, které je možné využít jiným způsobem.

Nedávno vstoupila v účinnost nová vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady. Mohl byste, prosím, zmínit podle Vás několik pro obce nejdůležitějších změn?

V návaznosti na rámcovou směrnici o odpadech požaduje vyhláška nově od roku 2025 celoroční zajištění míst pro oddělené soustředování textilu. Vyhláška stanovuje postup pro výpočet úrovně třídění složek komunálních odpadů v obci. Vyhláška také vymezuje informace, které budou obce pravidelně poskytovat o svém systému nakládání s odpady. S ohledem

na požadavky na úpravu neodděleně soustředovaného objemného odpadu před uložením na skládku vyhláška fakticky po obcích požaduje od roku 2023 zavedení odděleného soustředování kovů, plastů a dřeva velkých rozměrů. Pro obce, které mají sběrné dvory, ve kterých již nyní přebírají tyto složky odpadů do velkoobjemových kontejnerů, se nic nezmění. Obce, které přebírají veškeré objemné odpady pouze pomocí kontejnerů na veřejném prostranství, budou muset zavést přistavování samostatných kontejnerů pro jednotlivé výše uvedené složky.

připravil a za rozhovor děkuje

Mgr. Tomáš Sobota

Legislativní a právní sekce

Architektonická soutěž aneb Jak na stavbu chytře?

Právní konference, jež se konala tento rok v září na Seči, přinesla mj. i pohled na využití architektonické soutěže prostřednictvím postupů dle zákona o zadávání veřejných zakázek. Na první pohled to může vypadat velice složitě, náročně. Nicméně není tomu vždy tak a využití této možnosti má i řadu svých výhod.

Architektonickou soutěž lze definovat jako specifický a osvědčený typ soutěže, jejíž cílem je získat co nejlepší architektonický návrh. Příkladem pro stavbu domu, parku, železničního uzlu, části města či jiné stavby. Soutěžící tak po vypsání architektonické soutěže předkládají konkrétní návrhy a kvalifikovaná porota z nich vybírá nejlepší řešení pro daný cíl. Pro investory se jedná o poměrně vhodný způsob, jak získat mnoho návrhů bez velkého financování a s určitou zárukou výsledku.

Jak zadavatelsky postupovat, to je další otázka. Lze zadat přímo architektonickou studii, tj. bez jakékoli faktické soutěže, a to tehdy, pokud nejsou splněny podmínky pro povinné užití soutěže o návrh. Můžeme také zadat přímo více architektonických studií, kdy soutěž pak probíhá jen v rovině rozhodování a opět tehdy, pokud není povinné užití soutěže o návrh. Anebo můžeme využít možnost soutěžit podle soutěžního řádu ČKA či dle zákona o zadávání veřejných zakázek, což je formalizovaná soutěž s nejvyšší kvalitou výsledku.

Legislativní nastavení tzv. soutěže o návrh nalezneme v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, konkrétně v § 143 a následujících. Soutěž o návrh je zde definována jako postup zadavatele, který je směřován k získání návrhu, kterým je zejména plán nebo projekt v oblasti územního plánování nebo architektonických, stavebních, technických a inspekčních služeb. Pro podání návrhu se použije § 107 obdobně. Zadavatel pou-

žije soutěž o návrh, pokud má v úmyslu zadat veřejnou zakázku na služby v návazném jednání řízení bez uveřejnění podle § 65; tento úmysl zadavatel uvede v oznámení o zahájení soutěže o návrh. Soutěž o návrh zadavatel použije také, pokud je soutěž o návrh součástí zadávacího řízení na veřejnou zakázku na služby, nebo předpokládaná souhrnná hodnota cen, odměn nebo jiných plateb spojených s účastí v soutěži o návrh přesahuje 2 000 000 Kč vyjma zákonem uvedených případů.

V soutěžních podmínkách o návrh zadavatel stanoví, zda bude postupovat formou otevřené nebo užší soutěže o návrh. Znění soutěžních podmínek je povinen uveřejnit na profilu zadavatele po celou lhůtu pro podání návrhů. Právní úprava pak specifikuje bližší specifikaci soutěžních podmínek a dále upravuje postupy v otevřené soutěži o návrh a v užší soutěži o návrh. Porota je sestavena z fyzických osob, jež nesmí být ve střetu zájmů, a většina členů poroty musí být ve vztahu k zadavateli tzv. nezávislá – tj. není se zadavatelem v dlouhodobém obchodním, pracovněprávním či jiném obdobném vztahu. Porota poté hodnotí anonymní návrhy – anonymita návrhů musí být zajištěna až do okamžiku, kdy porota

Architektonickým soutěžením se v Kanceláři Svazu věnuje Mgr. Alena Klimtová.

dospěje ke stanovisku. Porota pak vyhotoví k hodnocení návrhu zprávu, v níž uvede pořadí návrhů sestavené na základě kritérií uvedených v oznámení o zahájení soutěže o návrh. Dlužno dodat, že účastníci soutěže o návrh mohou být v případě potřeby vyzváni porotou k odpovědi na dodatečné otázky, které porota zaznamená ve zprávě o hodnocení návrhů. Zadavatel je pak při výběru návrhu vázán stanoviskem poroty a odešle oznámení o výběru návrhu všem účastníkům soutěže o návrh.

To jen krátká sumarizace toho hlavního, co nás v architektonické soutěži potkává. Víte třeba, že takto byla v letech 1927 až 1928 soutěžena stavba Výstaviště v Brně či v letech 1929 až 1932 Městské lázně Brno Zábřovice? Architektonická soutěž byla již v minulosti vnímána jako jeden z nejpokročilejších způsobů, jak těžit z pozitivních efektů soutěživosti.

Velké zkušenosti s architektonickou soutěží mají ve městě Příbor v Moravskoslezském kraji (mj. ano, jedná se o rodiště Sigmunda Freuda). Zde starostuje **Ing. arch. Jan Malík**, který se věnoval projekční praxi i v minulosti i úřednické praxi na Magistrátě města Ostravy, kde se zabýval organizací architektonických soutěží a územním plánováním. Jako starosta se nyní snaží o osvětu v přístupu k architektuře a urbanismu pro samosprávu a má bohaté zkušenosti s praktickou realizací architektonické soutěže v této funkci. Abychom vám přiblížili tuto možnost soutěžení, pokud jste ji ještě nevyužili, zeptali jsme se ho na pár otázek.

Pane starosto, kdybyste měl několika větami shrnout výhody využití architektonické soutěže pro Vás jako starostu obce, ale i pro obec, jaké by to byly?

Řekl bych, že v naší zemi je obecně podceňovaná projektová příprava. Je stálý tlak na nízkou cenu jak projektů, tak realizací a také tlak na rychlost realizace. Neuvědomujeme si, že pokud budujeme něco v našich městech, tak je to na desítky nebo stovky let dopředu. Za mě je to velká zodpovědnost. Architektonická soutěž je komplexní přístup. V přípravě architektonické soutěže se většinou již počítá také s podklady pro projektanty – geodetické zaměření, stavebně technické či historické průzkumy, geologické průzkumy, pasпорty budov apod. Výsledek architektonické soutěže zase přináší široké portfolio návrhů na vytvořené zadání. Můžeme získat řešení, které by politické zástupce nikdy nenapadlo – takové, které bude daleko vhodnější či ekonomičtější, než jsme si

dokázali představit. Dále je nespornou výhodou odborné posouzení návrhů z mnoha stran. V porotě soutěží nemusí být jen architekti, ale mohou zde být ekonomové, stavební fyzici, památkáři či jinak kvalifikovaní lidé. Jejich pohled je dalším měřítkem. Někdy jsou architektonické soutěže vnímány pouze očima estetiky, ale kvalitně připravená soutěž opravdu komplexně řeší mnoho pohledů na dané téma.

Dobře připravená architektonická soutěž může navíc paradoxně ušetřit čas. Některá stavební témata ve městech se takzvaně politizují a většinou pak není dostatečná vůle k realizaci a stále se oddaluje rozhodnutí k realizaci. To je většinou tehdy, když se vytvoří pouze jeden projekt, který má u někoho zastání a u někoho zase vzbuzuje nedůvěru. Výsledek architektonických soutěží se většinou akceptuje jako nejvhodnější řešení a na tom se shodne i politická reprezentace.

Jak pro Vás bylo náročné personální obsazení hodnotící komise a jaká byla finanční náročnost její činnosti?

Pro mne jako architekta je obsazování hodnotící komise jako třešnička na dortu. Možnost vybrat renomované architekty a kapacity do poroty a poté s nimi sdílet názory a diskutovat o soutěžních návrzích je pro mne obrovským přínosem. Samozřejmě je důležité citlivé naladění členů poroty z důvodů toho, že někteří architekti jsou osobnosti s velmi vyhraněnými názory a je třeba udržet v porotě pozitivní přístup a také je důležité dojít k výslednému pořadí soutěžních návrhů.

Co se týká finanční náročnosti – stále si myslím, že většina architektů bere možnost být v porotě jako poctu a nebere to jako výdělečnou činnost. Finanční odměna pro porotu se odvíjí od složitosti

Specializovaný velkoobchod Pohřebnictví a Hřbitovnictví

Vybavení pro Obřadní síně, Krematoria,
Pohřební služby, Hřbitovy, Ústavy péče a další.

Rozsáhlý sortiment rakví, pohřebních pomůcek,
vaků a vybavení skladem k dodání!

obchod@anubiscz.cz | +420 601 551 400 | **www.anubiscz.cz**

architektonické soutěže a množství soutěžních návrhů. Většinou se porota sejde 2x až 3x. Při odsouhlasení zadání a poté při hodnocení, které bývá jeden až dva dny. Odměna se řeší hodinově nebo fixně za odpracovaný den nejlépe dle honorářového řádu ČKA (České komory architektů). Složení poroty a jejich finanční odměnu je tedy nejlépe řešit přímo s ČKA (pracovní skupina pro soutěže).

Jsou dle Vašich zkušeností momenty, kdy je třeba se obávat při vypisování a hodnocení architektonické soutěže?

Je dobré už na začátku vědět, co od soutěže očekáváme. Velmi důležité je dobře definovat zadání. Výsledkem soutěže nemusí být vždy realizace vítězného návrhu. Soutěže se rozdělují dle účelu na projekto-

vé a ideové. Ideová soutěž neslouží k realizaci, ale k zjištění portfolia názorů na dané téma – to je třeba si uvědomit. Může na ni navázat projektová soutěž, která vede k realizaci díla.

Velmi důležité je najít dobrého sekretáře soutěže, který celou soutěž připravuje. Doporučuji přípravu architektonické soutěže hojně konzultovat s ČKA, kde vám vždy ochotně poradí a vaše obavy buď potvrdí, či vyvrátí. Samozřejmě se také může stát, že zadání nebude dostatečně motivační a nepřihlásí se dostatek kvalitních zájemců o dané téma. Zkrátka je třeba dobře uvážit, co stojí za to řešit formou architektonické soutěže. Já věřím, že architektonické soutěže jsou velkým přínosem a mají své místo u místních samospráv. Všem zadavatelům soutěží přejí, aby si užili celý jejich průběh

a došli až k zdárnému výsledku, protože výsledky se počítají.

Děkujeme za rozhovor.

Je vidět, že se není čeho bát a využití architektonické soutěže je přínosem. Ostatně, vždy je možnost využít i České komory architektů. Architektonická soutěž v neposlední řadě umožňuje i participaci zájmových sdružení a občanských iniciativ na další tvorbě veřejného prostoru a celkové architektuře v místě. Tak ať se při vypisování jednotlivých soutěží daří!

Mgr. Alena Klimtová, DiS.

Legislativní a právní sekce

ve spolupráci s Ing. arch. Janem Malíkem, starostou města Příbor

Problematika spojená s migrací cizinců

3. MEZINÁRODNÍ WORKSHOP BILATERÁRNÍ INICIATIVY

Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s Policejním prezidiem ČR, Svazem měst a obcí ČR a Norskou asociací místních a regionálních orgánů uspořádala ve dnech 5. a 6. října 2021 v Praze již třetí mezinárodní workshop „Problematika spojená s migrací cizinců“.

Workshop byl konaný v rámci Bilaterální iniciativy Sdílení dobré praxe v oblasti spolupráce státní policie s orgány místní samosprávy, jež je součástí programu Vnitřní věci Norských fondů 2014–2021.

Příklad z Norska

Program dvoudenního workshopu byl i tentokrát plný velmi zajímavých příspěvků jak z české, tak i norské strany. Nejprve zazněla prezentace Heidi Thorsen, vedoucí centra pro uprchlíky v obci Bergen, zaměřená na integrační strategii uprchlíků. V obci Bergen je zajištěna řada programů pro uprchlíky a jejich rodiny, související s jejich vzděláním, bydlením, přípravou na zaměstnání a dalšími oblastmi. Zajímavostí je, že tzv. The Introduction Program je program pro uprchlíky a jejich rodiny, kterým bylo uděleno povolení k pobytu v Norsku, na něž mají právo a jsou povinni jej absolvovat. Všechny obce, které uprchlíky přijímají, jsou povinny program nabídnout. Délka trvání tohoto programu je 3 měsíce až 4 roky, věkový limit potom 18 až 55 let, přičemž cílem je získat finanční nezávislost prostřednictvím vzdělání a práce.

Důležitá role integrace

Další zajímavou prezentaci představil Petr Novák, vedoucí oddělení přesídlování a integrace azylantů z odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Seznámil účastníky se Státním integračním programem a poté se zabýval integrací osob s udělenou mezinárodní ochranou v České republice. Zaznělo, že v roce 2020 bylo v České

republice celkem 1164 žadatelů o mezinárodní ochranu, s převažujícím počtem osob z Ukrajiny. Následovalo vystoupení Jiřího Veseckého, vedoucího Centra na podporu integrace cizinců Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Ten informoval mimo jiné o činnosti regionálních integračních center, jejichž cílovou skupinou jsou legálně pobývajcí cizinci, žadatelé o udělení mezinárodní ochrany a nově od 1. července 2020 také občané EU. Dále hovořil o projektech obcí na podporu integrace cizinců, které na našem území aktuálně realizuje celkem 22 obcí a jejichž cílem je poskytnout samosprávám obcí impuls a podporu k vytvoření vlastní integrační strategie. Obce tak mohou prostřednictvím financí ze státních dotací realizovat aktivity v nezbytné součinnosti s cizinci, organizacemi cizinců, nestátními neziskovými organizacemi a školami. Co se týče povinných adaptačně-integračních kurzů, které jsou převážně určené pro cizince z třetích zemí, je zde nově od 1. 1. 2021 povinnost pro určité skupiny cizinců tento kurz do jednoho roku od převzetí průkazu o povolení k pobytu absolvovat pod sankcí až 10 tisíc Kč.

Dobrou praxi je potřeba sdílet

Další prezentace semináře byly zaměřeny zejména na sdílení dobré praxe – např.

spolupráce s centry na podporu integrace cizinců ve Zlínském kraji, řešení bezpečnostní situace v průmyslových zónách (příklad Kvasin), spolupráce na místní úrovni v oblasti nelegálního zaměstnávání v hlavním městě Praze či prezentace obce Oslo a jejího přístupu k odstranění nezákonných pracovních postupů. Za zmínku stojí rovněž vystoupení Pavla Bacíka, ředitele Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, který účastníky workshopu informoval o trendech, vývoji a perspektivě v problematice nelegální migrace na území České republiky, která je významným nejen politickým tématem a výzvou k řešení v nadcházejících letech na národní i evropské úrovni.

V rámci závěrečné diskuse zaznělo, že co se týče samospráv, je potřeba, aby se starostové a další představitelé obcí se stejnými problémy setkávali a předávali si své zkušenosti a vzájemně mezi sebou sdíleli dobrou praxi. Prvním v linii, kdo hraje zásadní roli v oblasti integrace cizinců, jsou právě města a obce, do kterých migranti přicházejí žít. Právě i z těchto důvodů je třeba zlepšit informovanost obcí o počtech cizinců, kteří na jejich území budou přicházet.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce*

Inovativní technologie mají smysl

Investice do nových inovativních technologií rozhodně mají smysl, nejen pro byznys, ale i pro celou společnost. Shodli se na tom hlavní řečníci odborného semináře, který ve středu 6. října 2021 uspořádala Hospodářská komora ČR a Svaz chemického průmyslu ČR, který v tomto roce rozjíždí osvětový projekt „CHEMIE POMÁHÁ“. Za Svaz se akce zúčastnil jeho místopředseda a starosta obce Velký Osek Pavel Drahovzal.

Viceprezident Hospodářské komory Radek Jakubský hned v úvodu konstatoval, že moderní chemie a související technologické procesy nabízejí řadu řešení aktuálních společenských výzev, jako je například udržitelnost ekonomického růstu ve spojení s ochranou životního prostředí. I proto je potřeba hledat cesty, jak tyto inovativní technologie podpořit. Ivan Souček, ředitel Svazu chemického průmyslu, je přesvědčen: „Chemie opravdu pomáhá! Přináší ideální řešení pro plně-

myslu. Kraj je třetím nejlidnatějším v ČR a s tím souvisí i problematika odpadového hospodářství. Ročně končí na skládkách v kraji statisíce tun komunálního odpadu. Podle radní MSK pro oblast životního prostředí Zdenky Němečkové Crkvenjaš by bylo možné díky inovativním technologiím využít v budoucnosti veškerý odpad například v energetice, dopravě či ve stavitelství a nevozit nic na skládky. Rozhodně nelze jen vyčkávat, co bude, a donekonečna skládkovat.

kteří technologie, které ve světě fungují, nevyužíváme?

„Jak vyplynulo z široké diskuse, je nutné, aby se aktivovalo především Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo průmyslu a obchodu. Ta by měla začít aktivněji jednat s jednotlivými kraji, a především pak s obcemi, které jsou hlavními původci odpadů. A rovněž je nutné se vymezit proti těm, kteří neustále narušují plynulý přechod od odpadového středověku k novodobé budoucnosti. Jinak se nikam nepohneme,“ dodal Jakubský.

ní ambiciózních cílů EU v oblasti recyklace. Moderní chemické technologie jsou účinné a zároveň šetrné k životnímu prostředí.“

Konec skládkování?

Například Moravskoslezský kraj (MSK) patří mezi ekologicky velmi postižené regiony v České republice. Důvodem však není jen velká koncentrace těžkého prů-

myslu. „Města a obce nesou největší odpovědnost za odpady svých občanů, proto jsou zastánci maximálního využití odpadů jako zdroje materiálu či energie. Je však nutná podpora státu a spolupráce se soukromým sektorem, který přináší know-how a inovativní technologie či postupy,“ vyjádřil se místopředseda Svazu Pavel Drahovzal. Kombinace chemie a životního prostředí rozhodně dává smysl. Proč tedy již ně-

Termochemický proces nahrazuje zastaralé spalování

Jedním z možných řešení je zařízení na zpracování odpadu – tzv. plazmová technologie. Odpad je přiveden do zplyňovacího reaktoru, kde při vysokých teplotách a za omezeného přístupu vzduchu (kyslíku) dochází k dokonalému zplynění všech organických složek a tvorbě tzv. syntézního plynu. Syntézní plyn (syngas) neobsahuje žádné dehtové složky a lze jej po zchlazení a odstranění příměsí dále využít k výrobě produktů s vyšší přidanou hodnotou (ethanol, nafta, vodík atd.). Anorganické složky odpadu se transformují do sklovité strusky, tzv. vitriifikátu, který je využíván ve stavebnictví.

Na semináři byly prezentovány i další možné způsoby chemické recyklace, najdete je na stránkách www.komora.cz.

Zdroj: Hospodářská komora ČR

EKO-KOM - systém s dlouhodobými výsledky

Bezmála ¾ obyvatel ČR soustavně třídí odpady ze svých domácností.

Díky spolupráci obalového průmyslu, obcí, měst a celého odpadového sektoru je v ČR rozmístěno přes 550 000 barevných nádob na tříděný sběr odpadů.

Seznamte se s našimi projekty, studii, analýzami a sledujte sekci **INFOSERVIS** na stránkách www.ekokom.cz.

- odpadová strategie AOS EKO-KOM pro nadcházející období • ekonomika odpadového hospodářství obcí
- výsledky rozborů směsných komunálních odpadů ...a ještě mnohem víc

Příprava Národního plánu obnovy se posouvá

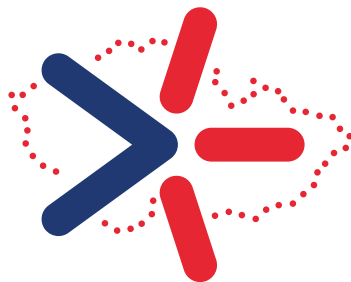
Průběžně již více než rok vás prostřednictvím INS a také našich webových stránek informuje o přípravě Národního plánu obnovy (NPO). Na následujících řádcích si vám dovoluje přinést nejnovější informace k tomuto tématu.

Stručně k historii Národního plánu obnovy

Národní plán obnovy má svůj původ v tzv. Nástroji pro oživení a odolnost (Recovery and resilience facility, RRF). Nástroj na podporu oživení a odolnosti je jedním z výsledků dohody, které dosáhli členové Evropské rady na svém zasedání ve dnech 17. až 21. července 2020 o víceletém finančním rámci EU a Next Generation EU na období let 2021–2027. Tento nástroj má pomoci zemím Evropské unie zotavit se z následků pandemie a podpořit investice do ekologické a digitální transformace evropské ekonomiky.

Český Národní plán obnovy

Práce na českém NPO byly zahájeny již v létě 2020. Po představení první verze plánu zaznívala na tento materiál kritika z mnoha stran, a to včetně Svazu měst a obcí, který nebyl do tvorby dostatečně zapojen. Proto již na podzim 2020 Ministerstvo průmyslu a obchodu jakožto gestor celého materiálu zrealizovalo řadu jednání a zapojilo do diskuse nejen hospodářské, ale také územní partnery. V průběhu tvorby materiálu zaslal Svaz gestorovi řadu připomínek, návrhů a často také vedl členské obce a města ke spolupráci. V dubnu 2021 proběhlo připomínkové řízení a následně po jeho vyhodnocení byl materiál po dalších úpravách předán k hodnocení Evropské komisi.

Národní plán obnovy

tématech tak, aby bylo zajištěno financování také pro města a obce.

Rizika spojená s realizací NPO

V nejbližší době se očekává připomínkové řízení a finalizace plánovaných výzev v rámci NPO. Co

se harmonogramu týká, většina vlastníků komponent plánuje vyhlášení prvních výzev na první polovinu roku 2022.

Územní partneři, mezi jimi také Svaz měst a obcí, stejně jako hospodářští partneři a mnohdy také jednotlivé resorty ale upozorňují na řadu rizik spjatých s realizací celého Plánu.

Jak již bylo zmíněno výše, český Plán se skládá z financí evropských a také českých. V současném návrhu státního rozpočtu pro rok 2022 ovšem nejsou potřebné finance na komponenty hrazené z národních, tedy těch českých zdrojů zakomponovány. Zároveň není počítáno s personálním zajištěním realizace NPO, což považuje nejen Svaz měst a obcí za velmi rizikové, také z toho důvodu, že většina financí musí být zazávazkována do konce roku 2023 a je tedy třeba postupovat rychle a profesionálně. Dalším faktorem, který může realizaci NPO ohrozit, jsou dostupnost a zejména ceny stavebních materiálů, které se dlouhodobě zvyšují. Stejně jako je rizikovým faktorem zatím stále velká nejednotnost ve využití IT systémů a způsobech, jak budou podávány jednotlivé žádosti o projekt.

V létě 2021 na své návštěvě České republiky předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen potvrdila, že Plán v jeho znění bude schválen. K tomu došlo na jednání ministrů financí zemí Evropské unie na počátku září. Již na konci září získala Česká republika předfinancování ve výši 13 % celkové alokace.

Současný stav

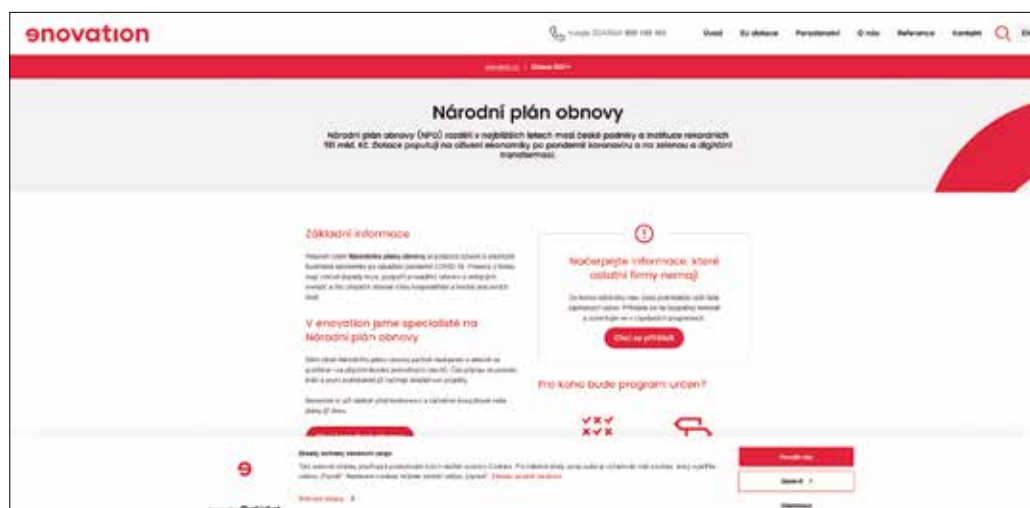
V polovině října 2021 se uskutečnilo zasedání řídicího výboru Národního plánu obnovy, kde je Svaz měst a obcí řádným členem. Na výboru byli přítomni seznámeni s další strukturou. V blízké době budou svolány podvýbory na následující témata:

- Podvýbor pro územní dimenzi
- Podvýbor pro transparentnost a participaci občanských společností
- Podvýbor pro podnikání
- Podvýbor pro zaměstnanost

V rámci jednotlivých podvýborů by měly vzniknout také pracovní skupiny, Svaz měst a obcí bude apelovat na uplatnění územní dimenze ve všech relevantních

Svaz měst a obcí díky své pozici v řídicím výboru a také nově zakládaných podvýborech bude i nadále vytvářet tlak na to, aby výzvy v rámci NPO byly co možná nejjednodušší, bez zbytečné administrativy, a aby všechny relevantní oblasti podpory byly přístupny také městům a obcím. O dalším vývoji vás budeme včas informovat.

Mgr. Pavlína Toporská
Sekce pro regionální rozvoj
a zahraniční vztahy

ŠETŘÍME TISÍCE AŽ MILIONY V ROZPOČTECH OBCÍ

ESO
efektivní správa obcí

VÍTE:

**Jak se vzdělávají Vaši
úředníci?**

Kolik to stojí každý rok?

**Že můžete v rozpočtu
ušetřit miliony?**

Příklad menšího města s 80 úředníky:

Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ukládá povinnost nejméně šest akreditovaných kurzů ročně.

Placené kurzy

- 6 placených kurzů
- Výdaje 1 056 000 Kč za rok
- Vše jde z rozpočtu města

Projekt ESO 3 kurzy

- 3 kurzy ESO + 3 placené kurzy
- Náklady 528 000 Kč za rok
- Úspora 528 000 Kč za rok

Projekt ESO 6 kurzů

- 6 kurzů ESO
- Náklady 0 Kč za rok
- Úspora 1 056 000 Kč za rok

A teď si představte město s 300 úředníky – to by mohly být až 4 miliony ročně. Vzdělávání ESO běží již třetím rokem...

Právní poradna v současné době funguje již třetím rokem a v databázi je přibližně 2900 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hledejte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz. V průběhu roku 2019 zavedla také nové služby – byla propojena s texty právních předpisů a novinkou jsou také automatické dokumenty (zatím vzory několika obecně závazných vyhlášek, smluv a záměrů). Aktuálně Poradnu pro obce využívá více než 3000 obcí a dobrovolných svazků obcí.

Zeptali jste se...

Lze podat opakovaně návrh na nařízení exekuce a pověření soudního exekutora k jejímu provedení v případě, že předchozí návrh byl exekutorem odmítnut pro neúplnost (nedostatek se nepodařilo ve stanovené lhůtě 15 dnů odstranit).

Návrh na nařízení exekuce a pověření soudního exekutora k jejímu provedení lze podat opakovaně. Neobsahuje-li exekuční návrh všechny stanovené náležitosti nebo je nesrozumitelný anebo neurčitý, vyzve nejpozději do 15 dnů exekutor, kterému byl doručen exekuční návrh, oprávněného, aby návrh opravil nebo doplnil, určí mu lhůtu a poučí ho o tom, jak je třeba opravu nebo doplnění provést. Není-li v určené lhůtě návrh řádně opraven nebo doplněn a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat nebo není-li přiložen exekuční titul nebo osvědčení o vykonatelnosti exekučního titulu, exekutor usnesením exekuční návrh odmítne. Odmítnutí exekučního návrhu je procesním rozhodnutím, a proto nebrání opětovnému podání návrhu.

Obec změnila své sídlo, které je současně adresou ohlašovny trvalého pobytu. Mění se v důsledku toho i adresa občanů, kteří jsou přihlášeni na dřívější adresu ohlašovny trvalého pobytu? Je potřeba tyto občany nějakým (popř. jakým) způsobem informovat o změně adresy ohlašovny TP?

Ano, v důsledku změny adresy sídla obecního úřadu se mění také adresa osob, které mají trvalý pobyt na sídle obecního úřadu. O změně adresy obecního úřadu informuje obec své občany prostřednictvím úřední desky, kde uvede novou adresu sídla obecního úřadu a den změny sídla. Součástí informace směřující občanům může být i upozornění obce na skutečnost, že změna adresy ohlašovny je důvodem ke skončení platnosti občanského průkazu těch občanů, kteří v něm mají jako trvalý pobyt uvedenou adresu obecního úřadu, a že v takovém případě musí dotyčná osoba zažádat u příslušného úřadu o výměnu občanského průkazu.

Obec hodlá zavést poplatek za obecní systém odpadového hospodářství. Poplatek mají platit osoby s trvalým pobytem a osoby vlastníci na území obce nemovitost. Kde budou platit poplatek osoby s trvalým pobytem, které žijí v jiné obci, která bude mít zavazet stejný druh poplatku?

Pokud mají dvě obce zaveden poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, pak osoba platí poplatek tam, kde je přihlášena k trvalému pobytu bez ohledu na to, kde se reálně zdržuje. Pokud na území druhé obce vlastní nemovitost bez přihlášené osoby, pak bude platit poplatek i v této obci.

Pokud by však byla osoba přihlášena k trvalému pobytu ve vaší obci a současně žila na území jiné obce, která by zavedla druhý z poplatků (poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovitosti), a tato osoba by zde byla poplatníkem, byla by podle zákona o místních poplatcích od poplatkové povinnosti ve vaší obci osvobozena.

Lze s nastupujícím zaměstnancem do pracovního poměru u obecního úřadu na místo lesního dělníka uzavřít pracovní smlouvu na dobu určitou? Nebo musí mít zaměstnanci u těchto samosprávných celků bezpodmínečně pracovní smlouvu na dobu neurčitou?

Omezení vyplývající ze zákona o úřednících územních samosprávných celků se vztahuje skutečně pouze k úředníkům, tedy zejména

zaměstnancům obce, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu a podílejí se na výkonu správních činností. Kromě toho tento zákon výslovně uvádí, že se nevztahuje na zaměstnance obce, kteří vykonávají výhradně pomocné, servisní nebo manuální práce nebo kteří výkon takových prací řídí. Pracovní poměr se tak bude řídit toliko zákoníkem práce, který omezení volby pracovní smlouvy na dobu určitou neobsahuje. Je tedy možné s tímto zaměstnancem uzavřít pracovní smlouvu na dobu určitou i neurčitou.

Může zastupitelstvo města stanovit ve smlouvě o poskytnutí dotace dle rozpočtových pravidel, že je město oprávněno provést kontrolu kompletního účetnictví příjemce, resp. že příjemce umožní kontrolu/nahlédnutí do kompletního účetnictví, nejen do části týkající se poskytnuté dotace/VFP?

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanoví toliko nutné součásti veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční pomoci, pročež v obecné rovině platí, že smluvní ujednání nad tento výčet jsou dovolená, pokud nejsou zákonem přímo zakázána.

Uváděné oprávnění provést kontrolu kompletního účetnictví by mělo být vnímáno jako požadavek na dosažení vyšší míry transparentnosti, který je souladný se zájmem obce, jakožto subjektu, který třetí osobě poskytuje finanční prostředky pouze za určitým účelem a za předem stanovených podmínek. Tudíž jako požadavek dovolený.

Pokud tedy bude veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace mezi poskytovatelem a příjemcem dotace uzavřena s danou podmínkou, bude se jednat o ustanovení vymahatelné, jehož porušení může být (i přímo smluvně) spojeno s některou ze sankcí předvídanou zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Obci byl odevzdán nálezký předmět, v kapse bylo nalezeno větší množství bankovek. Peníze byly uschovány, nálezký předmět byl zveřejněn obvyklým způsobem, nikdo se v zákonné lhůtě nepřihlásil. Jak má obec postupovat – má nalezené finanční prostředky vložit na svůj běžný účet nebo je můžeme darovat například na charitu atd. Nevíme ani jak účtovat.

V případě, že je obci odevzdán nálezký předmět, pak obec vyhlásí nálezký předmět obvyklým způsobem. Nepřihlásí-li se v přiměřené době ten, kdo věc ztratil, a má-li věc značnou hodnotu, učiní obec vhodná opatření, aby nálezký předmět v širší známost. Nepřihlásí-li se nikdo o věc do jednoho roku od vyhlášení nálezu, může obec nakládat s věcí jako poctivý držitel. To neplatí v případě peněz, ať už byly předmětem nálezu, anebo jde o peníze získané prodejem nalezené věci. Obec nesmí peníze spotřebovávat (tzn. utrácet) a nesmí z nich ani těžit plody či užítky (tj. ani úroky). Je možná pouze taková dispozice s penězi, která nebude znamenat jejich ztrátu, je tedy možné uložit peníze na bankovní účet, nikoli však jiné formy investic, které by znamenaly snížení jejich objemu. K nabytí vlastnického práva dojde až dnem následujícím po dni, kdy uplyne tříletá lhůta ode dne, kdy obec učinila oznámení o nálezu. Obec poté nabyde vlastnického práva k penězům a může s nimi libovolně disponovat (volná dispozice s penězi dle volby obce je tedy možná až po třech letech po vyhlášení nálezu).

Z judikatury Nejvyššího správního soudu

Ústavní soud zrušil bezdoplatkové zóny

Ústavní soud (ÚS) vyhověl návrhu skupiny 17 senátorů a zrušil část zákona o hmotné nouzi, která umožňovala zřizovat v obcích tzv. bezdoplatkové zóny. Města se vyhlášením bezdoplatkových zón bránila přílivu lidí, kteří žijí ze sociálních dávek a často bydlí v nájemném bydlení, kde výše nájemného neodpovídá kvalitě bytu. Nález byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 24. září pod číslem 344/2021 Sb., tímto dnem nabyl účinnosti.

Regulace poskytování doplatku na bydlení

Ustanovení regulující poskytování doplatku na bydlení osobám v hmotné nouzi byla do zákona o pomoci v hmotné nouzi vložena v rámci novely s účinností od 1. 6. 2017. Podle této úpravy mohla obec, na jejímž území se nacházejí místa, ve kterých se ve zvýšené míře vyskytují sociálně nežádoucí jevy, požádat pověřený obecní úřad o vydání opatření obecné povahy (dále jen OOP), jímž se vyhláší oblast se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů (tzv. bezdoplatková zóna). Noví obyvatelé těchto bezdoplatkových zón, kteří by jinak měli nárok na doplatek na bydlení, tuto dávku pomoci v hmotné nouzi od úřadu práce nedostali, pokud bylo vydáno OOP.

Návrh na zrušení

Skupina senátorů spatřovala rozpor dané úpravy s ústavním pořádkem v tom, že napadená ustanovení odpírala některým osobám v hmotné nouzi právo na doplatek na bydlení. Dle navrhovatelů se tak dělo diskriminačním způsobem. Podle jejich názoru je právní úprava, která odebírá právo na zajištění minimálního standardu základních životních podmínek, bezprecedentním útokem na lidskou důstojnost a rovnost.

Závěry Ústavního soudu

Ústavní soud dospěl k závěru, že návrh je důvodný. Pokud napadená ustanovení odpírají nárok na doplatek na bydlení některým osobám, jež jinak zákonná kritéria pro jeho poskytování splňují, a to jen proto, že tyto osoby chtějí bydlet v lokalitě, která byla obcí vyhlášena za „oblast se zvýšeným

výskytem sociálně nežádoucích jevů“, sledují cíl, který není rozumně (věcně) propojitelný s plošným snížením individuálního standardu přístupu k sociální dávce pomoci v hmotné nouzi. Neplatí totiž příčinná souvislost mezi konkrétní lokalitou a jevy, které chtěl zákonodárce eliminovat.

Podle Ústavního soudu bylo hlavním problémem napadených ustanovení podmínění doplatku na bydlení udržením veřejného pořádku v dané lokalitě, což nelze považovat za běžný cíl. Tento závěr je posilován paušálním dopadem OOP na všechny potenciální žadatele o doplatek na bydlení. Negativní důsledky opatření nesly vždy i jiné osoby, než jen osoby označované za tzv. nepřizpůsobivé. V praxi bylo OOP vyhlášeno i na území celého města. Dle závěrů Ústavního soudu mnoho osob bydlících ve vyhlášené oblasti nemělo vliv na výskyt sociálně nežádoucích jevů, a přesto byly napadenou právní úpravou dotčeny. Pokud osoby nemohly být ze zákona příjemci doplatku na bydlení, mohlo to u nich vést k životu „na ulici“, umístování dětí do dětských domovů, ke zvýšené míře trestné činnosti a dalším sociálně nežádoucím jevům. Zákonodárce zde fakticky konstruoval objektivní odpovědnost osob žijících ve vymezené lokalitě za výskyt sociálně nežádoucích jevů s jediným liberačním důvodem spočívajícím v tom, že v dotčené oblasti mají platný právní titul k užívání bytu, jehož vznik předcházel datu vydání OOP, což je okolnost z hlediska příjemce doplatku nahodilá (neovlivnitelná).

Bylo-li hlavním cílem snížení výskytu sociálně nežádoucích jevů (trestné činnosti, pobytu osob pod vlivem návykových látek), kdy zákonodárce předpokládal, že je způsobují osoby v hmotné nouzi, je třeba

uvést, že v případě přestupkové či trestné činnosti nemusí být místo spáchání skutku totožné s bydlíštěm pachatele, resp. pachatelem může být osoba, která sice bydlí ve vyhlášené oblasti, ale není v hmotné nouzi. Takovou osobu tedy OOP neodradilo od nastěhování do vyhlášené oblasti. Zóny se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů nebyly vyhlášeny pouze v místech, kde se koncentrují výhradně osoby v hmotné nouzi, ale často byly vymezeny bloky ulic, kde bydlí v nájemných bytech vedle sebe jak nově přistěhované osoby v hmotné nouzi, tak „starousedlíci“, takže o vhodnosti a potřebnosti napadených ustanovení dosáhnout snížení výskytu sociálně nežádoucích jevů zamezením nároku na doplatek na bydlení pro nově příchozí osoby lze mít značnou pochybnost. Omezení tzv. byznysu s chudobou pak nebylo možné naplnit vydáním OOP ve městech, kde jsou byty tzv. obchodníků s chudobou situovány i v oblastech, na které OOP nedopadá.

Zrušená ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi byla podle Ústavního soudu neústavním zásahem do práva na zajištění základních životních podmínek v oblasti bydlení. Ústavní nepřijatelnost vyplývá z rozporu důsledků, k nimž použití napadených ustanovení vedlo, s principem rovnosti v důstojnosti podle čl. 1 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud rozumí – v podmínkách absence zákona o sociálním bydlení – pocitům občanů obcí, kteří bez vlastního zavinění nyní „nemají zastání“ při řešení problémů sociálně vyloučených lokalit svých obcí, nelze však k věci přistupovat na úkor perspektivy sociální emancipace osob v hmotné nouzi a občanské soudržnosti (sociálního smíru) v obci.

Vydaná OOP a jejich právní následky

Ministerstvo vnitra vydalo v souvislosti se zrušením možnosti obcí vyhlásit opatření obecné povahy oblast se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů ze strany Ústavního soudu metodické doporučení. Dle vyjádření Ministerstva vnitra není důvod vydaná opatření obecné povahy rušit, po nabytí účinků nálezu Ústavního soudu se k nim však nebude přihlížet a nebudou vyvolávat žádné relevantní právní následky.

Co bude dál

Obce a města, které využívaly OOP vymezujících bezdoplatkové zóny, se obávají, že

rozhodnutí Ústavního soudu přinese komplikace. Bezdoplatkové zóny považovaly za jednu z mála možností, jak se mohly bránit přílivu problematických lidí. Nyní je potřeba v co nejbližším časovém horizontu nalézt a poskytnout obcím jinou možnost, jakým způsobem budou situaci na jejich území řešit. Obce dlouhodobě upozorňují na chybějící systémová řešení, jako je dlouhodobě postrádaný zákon o sociálním nebo dostupném bydlení, opatření bránící obchodu s chudobou, koncepční podpora sociální práce či aktivace osob pobírajících dávky v hmotné nouzi.

Svaz aktivně jedná s Ministerstvem práce a sociálních věcí a s Ministerstvem pro místní rozvoj o nastavení systémového ře-

šení problémů sociálně vyloučených lokalit. Jako možná opatření shledává Svaz následující:

- vytvoření cenových map nájemného,
- regulace počtu osob na m²,
- zavedení maximální kapacity ubytoven,
- zavedení dalších standardů kvality bydlení, revize systému výplaty dávek (potřeba širší diskuse),
- pracovat s rizikovostí okresů – indexy kriminality,
- přijetí zákonné úpravy dostupného bydlení,
- navýšení finančních prostředků na sociální práci.

Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce

Co nového ve Sbírce zákonů – říjen 2021

- **Nález Ústavního soudu č. 344/2021 Sb. ve věci návrhu na zrušení § 33 odst. 9 a § 33d zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů**

Ústavní soud zrušil spornou část zákona o pomoci v hmotné nouzi, která umožňovala zřizovat takzvané bezdoplatkové zóny. Vyhověl tak návrhu skupiny 17 senátorů, která se jím zabývala čtyři roky. Bezdoplatkové zóny podle Ústavního soudu zasahovaly do práva na zajištění základních životních podmínek v oblasti bydlení (podrobněji v rubrice Judikatura).
Zákon nabytí účinnosti 24. 9. 2021

- **Vyhláška č. 345/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s vozidly s ukončenou životností**

Vyhláška zapracovává příslušné předpisy Evropské unie, zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie a upravuje mimo jiné obsah provozního řádu zařízení ke sběru vozidel s ukončenou životností a zařízení ke zpracování vozidel s ukončenou životností, technické požadavky na zařízení ke sběru vozidel s ukončenou životností a na soustřeďování vozidel s ukončenou životností, technické požadavky na zpracování vozidel s ukončenou životností a na zařízení ke zpracování vozidel s ukončenou životností, části vozidel s ukončenou životností, které musejí být před jejich dalším zpracová-

ním demontovány, způsob demontáže nebezpečných částí vozidel s ukončenou životností a způsob odčerpání provozních kapalin z vozidel s ukončenou životností, způsob výpočtu úrovně opětovného použití a recyklace nebo jiného využití vybraných vozidel s ukončenou životností a jejich částí, podmínky přípravy k opětovnému použití opětovně použitelných dílů a jejich skladování.

Vyhláška nabytí účinnosti: 1. 10. 2021

- **Nařízení vlády č. 347/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců**

Nařízení vlády zahrnuje zrušení zvláštní stupnice platových tarifů lékařů orgánu ochrany veřejného zdraví, která se neosvědčila. Dále návrh obsahuje změnu kvalifikace kontrolních činností hygienické služby v terénu pro účely poskytování zvláštního příplatku a možnost služebního orgánu určit platový tarif v mimořádné výši na klíčovém služebním místě se stanoveným oborem služby Zdravotnictví a ochrana zdraví.

Nařízení vlády nabytí účinnosti 1. 1. 2022

- **Vyhláška č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů**

Vyhláška nastavuje standardy kvality péče, provozní podmínky a hygienické požadavky na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí, výživové normy pro děti od 1 do 3 let.

Vyhláška nabytí účinnosti 1. 10. 2021

- **Vyhláška č. 360/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území**

Vyhláška stanoví zejména podrobnější členění ploch s rozdílným způsobem využití v územním plánu, které je předpokladem pro následné stanovení podrobnosti jednotného standardu územně plánovací dokumentace změnou vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška nabytí účinnosti 1. 7. 2022

- **Zákon č. 362/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)**

Novela energetického zákona, která je namířená proti takzvaným energošmejdům, zavádí zejména registr zprostředkovatelů nabídek energií. Zprostředkovatelskou činnost v energetice stanoví jako nový druh

podnikání na základě oprávnění Energetického regulačního úřadu (ERÚ). Dodavatelé energií budou muset spotřebitelům nebo živnostníkům prokazatelně doručovat informaci o tom, že se mění ceny.

Zákon nabývá účinnosti 1. 1. 2022

● **Zákon č. 363/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí**

Zákon přináší uzákonění věkové hranice tří let, pod níž nebude možné umisťovat děti do ústavní péče, s výjimkou dětí s vážným zdravotním postižením a sourozeneckých skupin. Zákaz začne platit od 1. 1. 2025. Dochází ke snížení nejvýše přípustného počtu dětí umístěných v zaří-

zení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) z 28 na 20 dětí a zákazu souběžně provozovat ZDVOP se zdravotnickým nebo školským ústavním zařízením v jedné budově nebo v jednom areálu, přičemž tato úprava se nebude vztahovat na stávající zařízení. Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje na základě žádosti o vydání souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v ZDVOP.

Zákon nabývá účinnosti 1. 1. 2022

● **Zákon č. 365/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), a zákon**

č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Novelou dochází mj. k rozšíření pravomocí obecní policie na úseku provozu na pozemních komunikacích, kdy bude nově oprávněna příkazem na místě projednat přestupky za užití vyhrazeného jízdního pruhu či porušení povinnosti přepravované osoby, která se může aktivně podíle na jízdě vozidla (typicky tzv. beerbike), nepožít alkoholický nápoj nebo neužít jinou návykovou látku před zahájením jízdy nebo během ní. Nově obec může iniciovat odstranění vraků na veřejně přístupných účelových komunikacích, které nejsou v jejím vlastnictví.

Zákon nabývá účinnosti 1. 1. 2022

Připomínkujeme

V říjnu 2021 jsme připomínkovali především:

Vyhláška k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška)

Předkládá Ministerstvo financí, na Svazu připomínkuje Alena Klimtová

Návrh novely oceňovací vyhlášky se týká oceňování některých nemovitých věcí a spočítá v každoroční aktualizaci základních cen stavebních pozemků u vyjmenovaných obcí, jejich oblastí a některých krajů, základních cen některých staveb pro ocenění porovnávacím způsobem, v aktualizaci koeficientů změny cen staveb a v upřesnění nejasností ve stávajícím textu.

Akční plán ke Strategii rozvoje inteligentních dopravních systémů 2022–2024

Předkládá Ministerstvo dopravy, na Svaz připomínkuje Martin Pikous

Jedná se o akční plán k první etapě implementace Strategie rozvoje inteligentních dopravních systémů 2021–2027. Akční plán obsahuje katalog konkrétních projektů resortních organizací Ministerstva dopravy, které by měly být v následujících letech realizovány především z prostředků SFDI. Vzniká Koordinační rada ministra dopravy pro ITS, která bude mít mj. možnost navrhovat ideové záměry projektů ITS a C-ITS. Svaz upozornil na nedostatečnou pozornost věnovanou městským ITS a jejich kompatibilitě s ostatními systémy ITS. V rámci vypořádání připomínek byla Svazu přislíbena účast v Koordinační radě.

Zpráva o životním prostředí

Předkládá Ministerstvo pro životní prostředí, na Svazu připomínkuje Tomáš Sobota

Zpráva o životním prostředí České republiky (dále jen „Zpráva“) je na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, usnesení vlády č. 446/1994 a usnesení vlády č. 934/2014, každoročně předkládána ke schválení vládě České republiky a následně k projednání Poslanecké sněmovně a Senátu. Svaz mimo jiné upozornil na některé nepřesnosti uvedené ve Zprávě. Požadoval upřesnění, že rozsáhlé kalamitní holiny jsou zdrojem zvýšených emisí skleníkových plynů pouze dočasně do doby obnovení funkce vázání CO₂ u následných lesních porostů.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí:

- Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro
- Návrh zákona o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 208/2017 Sb., kterou se stanoví rozsah technických parametrů

- pro zařízení, jejichž prostřednictvím jsou provozovány hazardní hry, požadavků na ochranu a uchovávání herních a finančních dat a jejich technické parametry
- Návrh vyhlášky o výstupních dokumentech
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh vyhlášky o požadavcích na akreditaci subjektů pro vydávání osvědčení
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 135/2012 Sb., o stanovení

rozsahu vyúčtování ceny podle druhu služby

- Návrhy vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 462/2013 Sb., o stanovení výše a způsobu úhrady efektivně vynaložených nákladů na odposlech a záznam zpráv, na uchovávání a poskytování provozních a lokalizačních údajů a na poskytování informací z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby
- Strategie rozvoje infrastruktury pro prostorové informace v České republice po roce 2020
- Návrh vyhlášky o ochraně vybraných druhů šelem a lidoopů při chovu

Už od února roku 2019 jsme do našeho měsíčníku zařadili rubriku s názvem „Starosti starostů“. Možná jsme ten název nezvolili úplně dobře. Spíše by se hodilo „Ze života starostů“ nebo „Starostenské příběhy“. Za tu dobu jsme shromáždili mnoho příběhů, veselých i těch smutnějších. Vybrané příspěvky jsme vydali v knižní podobě. Publikace má název „Starostenské humoresky a jiné příběhy aneb Jak se u nás žije starostům“, a vy, co jste se účastnili říjnového Sněmu, jste si ji mohli odnést domů. Nemůže se ale dostat na všechny naše členy, a tak některé příběhy budeme i nadále publikovat na stránkách našeho zpravodaje. V tomto čísle dáváme prostor příběhu, který nám poslal starosta **David Šašek** z Deštné a starostka **Jitka Volfová** z České Lípy.

Jako starosta si přeji, aby byl klid a mír, a trochu s nadsázkou dodávám, zvláště na Nový rok

Starostuji od roku 2010, tedy už, dá se říci, docela dlouho. A chci se s vámi podělit o jeden můj, ne zrovna veselý, zážitek.

Je právě Nový rok 1. ledna 2021, ráno sedm hodin. Jako starosta si přeji, aby byl klid a mír, aby se měli všichni parádně a byli zdraví, aby se zlepšila nálada ve společnosti. Vracím se ještě chvilku poležet, je svátek, tak nic moc dělat nebudu, počkám, až vstane žena a dcerky, budeme společně snídat a hrát hry. Je o hodinu více (přesně 8:06), volá matrikářka. Co to asi bude? Takhle na Nový rok, a ještě k tomu ráno? Zemřel pan XY, musíme zazvonit. Zvoníme skrze bezdrátový místní rozhlas, který pouštíme z počítače, a tato matrikářka

vyššího věku si není úplně jista, zda by vše zvládla sama. Zemřel ještě ke všemu její kamarád. Domluva zní v 9 hodin na úřadě. Oba jsme dochvilní, proto se scházíme už o 10 minut dříve. Usedáme k počítači a jako na potvoru se ukáže chyba programu, ze kterého pouštíme rozhlas. Musíme restartovat, co se dá. Nakonec vše „naběhne“, krátce matrikářce oživím paměť, co a jak má pustit, ona si sepisuje obvyklou klauzuli „Na přání rodiny oznamujeme, že zemřel pan XY“. Jdu do jiné místnosti úřadu, otevírám okno a zjišťuji, zda nám rozhlas funguje i venku (nejen z odposlechu u počítače). Vše je v pořádku, zvonění a následně i hlášení proběhlo. Chvilí pak spolu ještě mudrujeme, že ten nový rok parádně začal. Nabízím ještě ranní kávu, ale odmítá, a tak se rozcházíme domů s přáním,

aby to bylo na dlouho poslední zvonění. Přejeme si vše nejlepší v roce 2021. Po cestě domů mě napadá, že musím dát vědět ještě spolkům, ve kterých byl pan XY aktivní (rybáři a Sokol), aby si vyvěsily prapory na své budovy a aby si zjistily den pohřbu a zajistily kytici nebo věnec. Zasilám SMS, abych je případně nebudil. Ještě ke všemu máme

nouzový stav, tak mu ani nebudeme moci jít na pohřeb, ten se koná v kruhu rodinném. Dojdeme mu alespoň zapálit svíčku na hřbitov.

Pan XY byl sice nemocný, ale asi nikdo nečekal, že to bude mít takový rychlý průběh a že to bude zrovna na Nový rok, jen několik dní před jeho „osmdesátinami“. Umírání k životu patří a musíme se s tím nějak vyrovnat. Jako představitelé samosprávy se s narozením i umíráním setkáváme často. Také se říká: „Aby se mohl někdo narodit, musí předtím někdo zemřít.“ Není to pravidlem, ale v mnoha případech se tak v rodinách stalo.

*David Šašek
starosta města Deštná*

Když se musí zopakovat celý ceremoniál

Starostkou jsem se stala v roce 2018, ale v samosprávě se pohybuji mnohem déle. O zážitky tudíž není nouze, ale podělím se s vámi o jeden, který mě vzal, jak se říká, za srdce. Příběh, který chci vyprávět, není ani tak veselý jako pravdivý.

Bylo pošmourné prosincové dopoledne, když jsem na jednom z českolipských kopců zahajovala adventní charitativní akci na podporu těžce zdravotně handicapované slečny Mirky. Všichni pozvaní byli na místě včetně vozíčkářky, kterou na smluvené místo dopravili rodiče. Vše běželo jako po drátkách. Malým slavnostním ceremoniálem u monumentálních andělských křídel jsme odstartovali finanční sbírku. Po týdnech důkladných příprav tak nabyl reálných obrysů nápad místního spolku přispět rodině na péči o milovanou dceru.

Po hodině strávené na vrcholku kopce pomalu začínala pod nehty zalézat prosincová zima a nikdo z nás nechtěl, aby Mirka sjednané setkání odstonala. S nadějí, že andělská křídla vzbudí u lidí zájem a probudí českolipskou solidaritu, jsme si popřáli hezký advent, rozloučili se a rychle zamířili do tepla. Já vyrazila zpátky na radnici, kam jsem na oběd pozvala i Mirku s rodiči.

Když jsme se začali pomalu rozehrávat nad teplou polévkou, někdo zaklepal. Ve dveřích se objevila pobledlá tvář redaktorky městského zpravodaje, která nám oznámila, že díky technické závadě na fotoaparátu nezůstal z celého ceremoniálu žádný záběr.

Docela průšvih vzhledem k tomu, že kvůli protiepidemickým opatřením byla jediným

fotografem, jehož snímky měly rozjezd celého projektu zachytit a zpropagovat. Potom už zbývalo jen pár snímků, které si někteří přizvaní hosté pořídili na svůj telefon do domácího alba. Ve tvářích rodičů i Mirky jsem zahlédla zklamání. Hlavou mi prolétla úvaha, jak teď budeme takové obrázky dávat dohromady, a navíc, zda budou použitelné. Přiznám se, že v takové situaci jsem se jako starostka ocitla poprvé. Už kvůli Mirce a jejím rodičům jsem se snažila zapeklitou situaci vyřešit a jediné východisko bylo jednoduše celý ceremoniál zopakovat.

Na kopci, kam se spolu se mnou vrátili všichni dopolední hosté, jsme si sice chvílemi připadali jako ve známém českém filmu Já-

chyme, hoď to do stroje, kde si v roli jezdce zopakování ceremoniálu vynutil na pořadateli automobilových závodů pan Nárožný, ale za netradiční rozhodnutí, které nakonec všichni vzali s humorem, jsem moc ráda.

postižení spousty koníčků a zájmů, vynesla bezmála 140 tisíc korun. Naši lidé jsou prostě skvělí. Kdyby se však o akci nedozvěděli, výtěžek ze sbírky by byl nejspíš mnohem hubenější.

A víte proč? Sbírka na pomoc jedné sympatické slečny, která má navzdory svému

*Jitka Volfová
starostka města České Lípy*

Komise pro kulturu a cestovní ruch, 23. září 2021, Praha + on-line

Zasedání Komise pro kulturu a cestovní ruch v září bylo iniciováno zejména jako ryze pracovní s ohledem na pozici Svazu jako připomínkového místa ve věci nastavení sazebníku OSA pro rok 2022. Současně byly diskutovány otázky možnosti nastavení poplatků za tzv. místní rozhlas, jež jsou hrazeny OSA ve spojení s přehráváním různých melodií. V bodu různé byla diskutována otázka, jež pálí mnoho obcí, a to základních uměleckých škol ve vztahu k dotační politice. Do této diskuse byli přizváni i garant z oblasti školství Martin Pikous a ředitelka sekce regionálního rozvoje Monika Štěpánová. Jednání vyústilo v iniciaci separátního jednání se zástupci Asociace základních uměleckých škol s cílem hledat řešení pro zlepšení dotačního financování a udržitelnosti uměleckého školství.

Pracovní skupina obcí II. typu, 12. října 2021, Praha + on-line

Pracovní skupina obcí II. typu se sešla na svém posledním zasedání hybridním způsobem, a to částečně prezenčně v Kanceláři Svazu v Praze a částečně on-line. Hlavním tématem jednání bylo stále nedořešené téma odpadového hospodářství s ohledem na účast Svazu v Radě pro dialog fungující při EKO-KOM a. s. Mezi

členy pracovní skupiny byla vedena diskuse na téma cenotvorby v odpadovém hospodářství a zapojení obcí do této otázky. Dalším bodem programu byla informace k judikatorním závěrům ve věci spadu plodů na cizí pozemek a jejich odklizení. Pracovní skupina rovněž věnovala pozornost při svém jednání otázce nastavení dotačních titulů Národní sportovní agenturou ve vztahu k obcím a jejich podrobnějším podmínkám, s nimiž nebyli členové pracovní skupiny komfortní. Jednoznačně zaznělo, že je třeba nastavit dotační podmínky tak, aby obce měly rovné postavení jako jiné subjekty.

Legislativní komise, 19. října 2021, Praha + on-line

Další jednání Legislativní komise se konalo opět v hybridní formě. Diskutována byla především problematika ochrany oznamovatelů v souvislosti se směrnicí EU (viz str. 23). Komise se věnovala také otázce oceňování věcných břemen, zabývala se aktuální situací v oblasti převodu bytů postavených se státní dotací. Podrobně se diskutovala dále problematika zrušení bezdoplatkových zón, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva k zákazu žebření či problematika evidence skutečného pobytu osob. Legislativní komise vyjádřila podporu zákonodárné iniciativě Královéhradeckého kraje, kterou se mění zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).

Jednání komor Svazu, 20. října 2021, Hradec Králové

Před jednáním XVIII. sněmu Svazu zasedaly všechny tři svazové komory, aby podrobně projednaly podkladové sněmovné materiály, navrhly případné úpravy či si připravily podněty do sněmovné diskuse.

Komora obcí

Komora měst

Komora statutárních měst

ASEKOL, váš partner pro sběr a recyklaci elektroodpadu

ASEKOL je neziskově hospodařící společnost, která v zastoupení výrobců a dovozců elektrozařízení organizuje celostátní systém zpětného odběru elektrozařízení. Zajišťuje sběr, dopravu a recyklaci vysloužilých elektrospotřebičů včetně financování celého systému. ASEKOL je tzv. kolektivní systém zpětného odběru elektrozařízení. ASEKOL při zpětném odběru úzce spolupracuje s městy a obcemi, posledními prodejci a servis, svozovými společnostmi a zpracovateli elektrozařízení. ASEKOL založili v červenci 2005 nejvýznamnější představitelé na trhu spotřební elektroniky, kancelářské, telekomunikační a výpočetní techniky.

Poslání společnosti ASEKOL

- zajistit sběr a ekologické zpracování vysloužilých elektrospotřebičů
- být důvěryhodným partnerem pro orgány státní správy a samosprávy
- dbát na efektivitu vynaložených nákladů
- přísně dodržovat kvalitu ekologického nakládání s elektroodpadem
- provádět osvětu široké veřejnosti
- podporovat práci spoluobčanů se změněnou pracovní schopností v chráněných dílnách

Společnost ASEKOL je na základě rozhodnutí Ministerstva životního prostředí (MŽP) oprávněna ke zpětnému odběru ve všech skupinách elektrozařízení.

- ASEKOL má zavedený a certifikovaný integrovaný systém řízení, který propojuje požadavky jednotlivých norem:
- ISO 9001 Systém managementu kvality
- ISO 14001 Systém environmentálního managementu
- ISO 45001 Systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- ISO 27001 Systém managementu bezpečnosti informací

Asekol nyní disponuje sítí přibližně 17 tisíc sběrných míst, kde mohou lidé bezplatně odevzdat staré elektrozařízení. Velké spotřebiče mohou občané předat k odborné recyklaci na sběrných dvorech, pro drobné spotřebiče je určena unikátní síť červených kon-

tejnérů. Ty jsou přístupné 24/7 a aktuálně jich je umístěno cca 4 tisíce ks napříč celou republikou. Na stránkách www.cervene-kontejnery.cz si mohou občané velmi jednoduše najít polohu nejbližšího kontejneru i informace o tom, co do kontejneru patří.

V roce 2020 ASEKOL zpětně odebral 36 tisíc tun vysloužilého elektrozařízení, což je více než šestinásobek prvního roku existence. Společnost zároveň dlouhodobě přepřlňuje přísné sběrové kvóty. Toho by nebylo možné dosáhnout bez dlouhodobého rozvoje sběrné sítě a strategické spolupráce s městy a obcemi ČR. Často se uvádí, že o ochotě třídit odpad v domácnostech rozhoduje

blízkost tříděných kontejnerů. Toto ASEKOL bere jako velký závazek a neustále se snaží vyhodnocovat nové potenciální lokality.

Součástí firemní strategie je spolupráce s certifikovanými zpracovateli a podpora zdravotně postižených spoluobčanů prostřednictvím chráněných dílen. Za své mnohaleté aktivity v oblasti společenské odpovědnosti a šíření osvěty veřejnosti byl ASEKOL oceněn prestižními certifikáty TOP odpovědná firma nebo Czech Business Superbrands.

Děkujeme všem partnerům za spolupráci a těšíme se na další společné výzvy.

Knihovna roku 2020 a 2021

V Zrcadlové kapli Klementina v Praze se dne 14. října 2021 konala slavnostní vyhlášení Knihovny roku 2020 a Knihovny roku 2021. Situace v minulém roce nám neumožnila předání cen, proto bylo třeba nápravy a o to byl tzv. knihovnický svátek větší.

Knihovna roku je již tradiční akcí, jež je pořádána za podpory Ministerstva kultury a v oblasti Městská knihovna roku i pod záštitou našeho Svazu. Letošní vyhlášení bylo opravdu náročné – byly vyhlášovány ročníky 2020 i 2021 najednou. Avšak ta pozitivní nálada, radost a nadšení, jež naplnilo Zrcadlovou kapli, náročnost akce plně vykompenzovaly.

Úvodem vyhlásování nás přivítal herec Saša Rašilov přečtením úryvku z knihy Dewey Kocour z knihovny, který okouznil svět od Vicky Myron. Poté se slova ujal ředitel Národní knihovny Tomáš Foltýn, jenž poděkoval za práci knihovníků, vyzdvihl hrdost na toto povolání a vyzval knihovníky, aby nadále zůstali podporou ostatním i v dobách nelehkých. Přítomný byl i dosavadní ministr kultury Lubomír Zorálek, který během svého ministerského působení projevil pochopení pro oblast knihovnictví. Ve své zdravotní se zamyslel

nad tím, že kniha nejenže přestála všechna historická období včetně období internetu, ale současně byla a je i pro všechny skupiny obyvatel široce dostupná a je třeba tento stav široké přístupnosti zachovat. Projevil víru v další růst knihoven a pogratoval všem, kteří uspěli a zvítězili. Krátce zmínil i své návštěvy knihoven spolu s hodnotící komisí a poklonil se obrovské oddanosti knihovníků své práci. Následovala předávání jednotlivých ocenění, která jsou udělována k ohodnocení dlouhodobých zásluh o rozvoj knihovnictví v obcích a mimořádného přínosu k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb ve dvou základních kategoriích –

„základní knihovna“ a „významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“.

Pro rok 2020 byly oceněny v kategorii „základní knihovna“ Knihovna Halenkov, Obecní knihovna Jaroměřice a Místní lidová knihovna Kostomlaty pod Milešovkou. Za kategorii „informační počín v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“ byla pro rok 2020 oceněna Městská knihovna v Praze a Městská knihovna Polička.

Mezi oceněnými za rok 2021 byla například Obecní knihovna ve Statenicích, Místní knihovna v Čiměři či Veřejná knihovna Slivenec, a to v kategorii základní knihovna. V kategorii významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb byla hlavně cenou oceněna Knihovna Jiřího Mahena v Brně za projekt Knihovna na Křižovatce a Národní knihovna České republiky za zpřístupnění digitálních knihoven v době pandemie covid-19 jako nenahraditelného zdroje pro oblasti vzdělávání a výzkumu. S Knihovnou Jiřího Mahena v Brně se snad brzy setkáme, neboť jejich tzv. vstání z popela je příkladnou ukázkou toho, že nikdy nesmíme vzdávat své snahy o zachování některých institucí.

Městská knihovna roku 2020 a 2021

Pro Svaz je však důležité zejména ocenění „Městská knihovna roku“, jak za rok 2020, tak i rok 2021. V loňském, 11. ročníku této akce, titul nejlepší Městská knihovna roku 2020 získala **Masarykova veřejná knihovna Vsetín**, jako druhá se umístila Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk a jako třetí Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně.

Pro rok 2021 toto ocenění získala **Městská knihovna v Semilech**, jako druhá se umístila Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově a na třetím místě Knihovna Bedřicha Beneše Buchlova v Uherském Hradišti. Tradičně byla cena předána předsedou Svazu knihovníků a informačních pracovníků Romanem Giebischem a místopředsedou Svazu Vlastimilem Pickem. O tom,

jakou radost přebírající měli, ani asi nemusíme psát. Ona práce knihovníka totiž není moc vidět, ale její význam je nezměřitelný. Ostatně, jak místopředseda Pícek při své gratulaci řekl, knihovna je jediný prvek obce, který ani s plynutím času, změnou ekonomické i společenské situace, v době válek i v době bída nezanikl. Je neměnnou

konstantou života obce, již je nezbytné zachovat.

My gratulujeme všem oceněným, děkujeme za nádherný hudební doprovod varhaníku Martinu Moudrému z Konzervatoře Jana Deyla a již se těšíme na ročník následující.

Ministryně Jana Maláčová ocenila obce přátelské rodině a seniorům

Ministerstvo práce a sociálních věcí rozdělilo mezi vítěze soutěže „Obec přátelská rodině a seniorům 2021“ více než 17 milionů korun. Slavnostní vyhlášení proběhlo v pražském Lichtenštejnském paláci ve čtvrtek 16. září 2021. Finanční odměnu využijí vítězové na projekty zaměřené na rodiny a seniory žijící v obcích. Dotace je určena na podporu pro-rodinných a pro-seniorských aktivit. Mezi tyto aktivity patří například vzdělávání veřejnosti, poradenství, organizace seminářů, kulturní a volnočasové akce a také vytváření míst přátelských rodině a seniorům.

„Jde o velmi různorodé projekty, které podporují mezigenerační život v obcích, konkrétně to jsou například seniorská kontaktní místa, divadelní představení, vzdělávací projekty nebo třeba senior taxi. Ukazuje se, že soutěž je skvělým způsobem, jak tyto aktivity podpořit,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Finanční odměna ve výši 8 001 180 Kč je určena na podporu 15 ob-

cí, městysů, měst, městských částí a obvodů z I. dotační oblasti Obec přátelská rodině, která byla letos vyhlášena již třináctým rokem. Organizátorem soutěže je Ministerstvo práce a sociálních věcí, Stálá komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny Poslanecké sněmovny, Rodinný svaz, Síť pro rodinu, Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv. Dalších 9 193 252 Kč si rozdělí rovněž 15 obcí, prostředky půjdou z II. dotační oblasti Obec přátelská se-

Slavnostního vyhlášení soutěže Obec přátelská rodině a seniorům 2021 se za Svaz účastnila Pavla Štrobachová.

Vítězové v kategorii obcí s počtem obyvatel 600–3000

Vítězové v kategorii obcí s počtem obyvatel 3000–12 000

Vítězové v kategorii obcí s počtem obyvatel nad 25 000 a více

Tato soutěž byla vyhlášena již popáté. Letos se přihlásilo celkem 90 obcí. Obce soutěží na základě podané žádosti v 5 velikostních kategoriích rozdělených podle počtu obyvatel. Soutěže se mohou účastnit všechny obce, městysy, statutární města, města, městské části a obvody z celé České republiky.

Oceněné obce v soutěži Obec přátelská rodině za rok 2021

Josefov, Bousín, Police, Křemže, Nové Hradky, Hodkovice nad Mohelkou, Moravská Třebová, Lanškroun, Slavičín, Svitavy, Městská část Praha 18, Havlíčkův Brod, Vsetín, Městská část Brno-střed, Statutární město Ostrava – městský obvod Ostrava-Jih

Obce oceněné v soutěži Obec přátelská seniorům za rok 2021

Josefov, Zákolany, Dub, Zbraslav, Kateřinice, Křemže, Trhové Sviny, Lanškroun, Příbor, Rožnov pod Radhoštěm, Hodonín, Česká Třebová, Přerov, Městská část Brno-střed, Statutární město Ostrava – městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz

Zdroj: Tiskové oddělení MPSV

Vítězové v kategorii obcí s počtem obyvatel 12 000–25 000

